



Årsredovisning 2023



UPPVIDINGE
KOMMUN

Struktur årsredovisning

Uppvidinge kommuns årsredovisning avlämnas av kommunstyrelsen till kommunfullmäktige. Den vänder sig även till externa intressenter, såsom kreditgivare, leverantörer och andra offentliga myndigheter.

Av kommunallagen framgår att årsredovisningen ska lämnas över till kommunfullmäktige och revisorerna senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser. Den inledande delen innehåller fakta om Uppvidinge kommun.

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Uppvidinge kommuns och den kommunala koncernens verksamhet. Innehållet i förvaltningsberättelsens regleras i lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, har gett ut tillämpningsanvisningar för upprättandet av förvaltningsberättelsen.

Den ekonomiska redovisningen innefattar resultaträkning och balansräkning med tillhörande notapparat för Uppvidinge kommun och för den kommunala koncernen. Drift- och investeringsredovisningen innefattar enbart den kommunala organisationen, ej koncernen.

Vatten- och avloppsredovisning upprättas i enlighet med kraven i vattentjänstlagen. Huvudsyftet är att säkerställa att avgiftsuttaget inte blir för högt över tid.

Innehåll

ÅRSREDOVISNING	1	KASSAFLÖDESANALYS	44
STRUKTUR ÅRSREDOVISNING	2	BALANSRÄKNING	45
INNEHÅLL	3	NOTAPPARAT	46
OM UPPVIDINGE KOMMUN	4	NOTUPPLYSNINGAR	53
KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE	6	REDOVISNINGSPRINCIPER	54
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	7	DRIFTREDOVISNING	55
ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING	8	INVESTERINGSREDOVISNING	56
DEN KOMMUNALA KONCERNEN	10	KOPPLING MELLAN RESULTATRÄKNING, BALANSRÄKNING, KASSAFLÖDE OCH INVESTERINGAR	57
KOMMUNALA ORGANISATIONEN	11	VATTEN- OCH AVLOPPSREDOVISNING	58
VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMI	14	REVISIONSBERÄTTELSE	62
HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE	17		
STYRNING OCH UPPFÖLJNING	17		
GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING	20		
BALANSKRAVSRESULTAT	37		
VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN	38		
FÖRVÄNTAD UTVECKLING	41		
EKONOMISK REDOVISNING	42		
RESULTATRÄKNING	43		

Om Uppvidinge kommun

Uppvidinge kommun bildades 1971 genom sammanslagning av Åseda och Lenhovda köpingar samt Nottebäcks och Älghults landskommuner. Kommunens område sammanfaller i stort med det gamla häradet Uppvidinge. Kommunens areal uppgår till 1 184 kvadratkilometer. Ungefär 80 procent utgörs av skog. Här finns också många sjöar, 231 av dem är större än ett hektar.

Befolkning

Cirka 75 procent av invånarna i Uppvidinge kommun bor i något av kommunens tätorter. De fyra senaste åren har antalet invånare minskat i kommunen, i år med 155 invånare. Det är i tätorterna som antalet invånare minskar mest. Antalet födda under året är 86 (105) föregående år inom parentes. Födelseöverskottet (födda minus avlidna) har under en lång period varit negativt, i år med 18. Under året har totalt 409 (502) personer flyttat till kommunen och 529 (597) har flyttat från kommunen. Invandringsnettot är negativt, 89 personer har invandrat till kommunen och 99 har utvandrat. Ökningen av utvandringarna kan bero på avregistreringar från folkbokföringen som Skatteverket gjort till följd av utökade kontroller under 2022 och 2023.

Ort/år	2019	2020	2021	2022	2023
Åseda tätort	2 693	2 696	2 708	2 722	2 643
Landsbygd	623	639	640	637	640
Summa	3 316	3 335	3 348	3 359	3 283
Alstermo	879	860	857	817	830
Älghult tätort	474	469	470	452	430
Fröseke tätort	150	161	156	167	157
Landsbygd	571	565	541	536	531
Summa	2 074	2 055	2 024	1 972	1 948
Lenhovda tätort	1 830	1 807	1 762	1 756	1 722
Landsbygd	541	527	545	540	545
Summa	2 371	2 334	2 307	2 296	2 267
Klavreström tätort	444	438	452	454	426
Norrhult tätort	827	788	773	767	772
Landsbygd	533	526	519	538	524
Summa	1 804	1 752	1 744	1 759	1 722
Övr, ej reg ort	23	22	26	32	43
Total befolkning	9 588	9 498	9 449	9 418	9 263
Förändring	7	-90	-49	-31	-155

Politik

Under året har val genomförts. Mandatfördelningen 2022 avser mandat för perioden 2023 – 2026.

Mandatfördelning per parti	2022	2018	2014	2010	2006
Socialdemokraterna	9	12	11	12	15
Centerpartiet	4	7	10	10	10
Sverigedemokraterna	9	7	5	3	1
Moderaterna	6	4	3	5	7
Vänsterpartiet	3	2	2	2	3
LPO*	2	2	2	0	0
Kristdemokraterna	2	1	1	1	3
Miljöpartiet	0	0	1	1	1
Liberalerna	0	0	0	1	1

*Landsbygdspartiet Oberoende Uppvidinge

Skattesats

Den kommunala skattesatsen för 2023 är 21,80, en sänkning med 10 öre i förhållande till föregående år. I förhållande till den genomsnittliga skattesatsen i riket är Uppvidinge kommuns skattesats 113 öre högre. Inför 2024 kommer skatten vara kvar på 21,80.

Kommunstyrelsens ordförande

Vi befinner oss mitt i en tid där kommuner och regioner över hela landet kämpar med att intäkterna inte täcker kostnaderna, det ser inte annorlunda ut i Uppvidinge.

Året som gått har inneburit stora kostnader utöver budget, en budget som för övrigt beslutades av en annan politisk majoritet än den som styr nu.

Vi ser också att de ökade kostnaderna kommer att fortsätta under 2024 för att sedan minska under 2025. Det handlar främst om ökade kostnader för pensioner till följd av en hög inflation, vilket är en nationell effekt.

Vi har valt att inte skära ner i verksamheten för att hantera denna temporära kostnadsökning, att skära ner och säga upp personal ser vi som en större risk än att ta två års underskott. Våra möjligheter att återanställa, få tag på rätt kompetens och bygga upp verksamheter när ekonomin stabiliserar sig bedömer vi som små om vi hade gått den vägen.

Samtidigt med effekterna av en hög inflation så är omvärlden i en orolig tid och kraven på vår kommuns beredskap och förmåga att hantera kris har inte varit högre på många decennier.

Sammantaget så är det högt fokus på att bygga våra verksamheter robusta och pålitliga. Det gör vi bland annat genom att tillse att vi har ett antal trygghetspunkter i kommunen. Behovet av dessa trygghetspunkter tas fram genom att ta hänsyn till vår geografi, befolkningsstruktur, infrastruktur och kommunala verksamheter. Dessa punkter skall kunna erbjuda invånarna trygghet och upprätthålla verksamhet och kommunikation i händelse av kris. I detta arbete så ingår en samordnad plan för reservkraft för samhällsviktig verksamhet som kommer att intensifieras under 2024.

Fokus för 2024 är också att få till en god ekonomistyrning ner på avdelningsnivå och utveckling av vår ekonomistyrning centralt. För att slippa öka trycket av skatter, avgifter och taxor så behöver våra kostnader minskas, främst i Valfärds- och omsorgsnämnden men även till exempel i vår kostverksamhet. Utgångspunkten är att inte förändra vår grundstruktur men att se hur vi kan få effektivare och mer anpassad verksamhet för att kunna erbjuda en bra kommunal service till våra invånare.

Ytterligare ett arbete som kommer att bli intensivt 2024 är hur vi skall organisera förvaltningen av våra fastigheter. Denna fråga omsätter idag ca 40mkr och är sammankopplad med både vårt bolag Uppvidingehus och samtliga förvaltningar. För att göra detta till något bättre än vad det är idag så krävs det att vi har en god bild av dels våra byggnaders skick, dels hur mycket resurser vi lägger på varje byggnad. Det är ett arbete som går ner till transaktionsnivå och den ekonomiska redovisningen och är en reform av vårt arbetssätt.

Hur vi hanterar kommunens ekonomi, hela vägen från politisk budget till en enskild transaktion på vårt bankkonto är prioriterat för att öka möjligheterna till ekonomisk styrning.

Alla dessa processer som är igång samtidigt och fler utöver dessa är en del av den politiska riktningen vi har och som vi arbetar med för att skapa en hållbar och robust kommun som kan klara framtidens utmaningar.

Simon Bring, ordförande kommunstyrelsen &
Viktoria Birgersson, vice ordförande kommunstyrelsen



Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsens innehåll

- Översikt över kommunens verksamhet
- Den kommunala koncernen
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomi
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntad utveckling

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Uppvidinge kommuns verksamhet enligt den struktur som anges i lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Huvudsaklig fokus i förvaltningsberättelsen är den kommunala koncernen som ger en bild av den samlade kommunala verksamheten, oberoende av hur verksamheten är organiserad.

Översikt över verksamhetens utveckling

Den kommunala koncernen	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter (tkr)	221 100	214 432	210 745	213 122	223 261
Verksamhetens kostnader (tkr)	913 374	826 514	810 680	765 322	785 266
Avskrivningar (tkr)	34 095	33 734	34 397	34 838	32 907
Finansiella intäkter (tkr)	3 913	1 906	563	1 266	708
Finansiella kostnader (tkr)	15 304	4 105	2 408	2 620	2 483
Årets resultat (tkr)	-30 711	36 207	25 535	46 300	-10 151
Soliditet (%)	36,4	43,0	40,5	39,7	39,5
Investeringsverksamhet, netto (tkr)	204 700	58 787	54 926	144 623	173 645
Tillgångar (tkr)	1 086 942	995 744	967 923	906 031	792 676
Långfristig skuld (tkr)	373 470	287 258	296 170	281 225	228 750
Långfristig skuld per invånare (tkr)	40,3	30,5	31,2	29,6	23,9
Antal anställda, kommun och helägda bolag	902	894	931	967	912

I tabellen ovan presenteras en översikt över den ekonomiska utvecklingen för de senaste fem åren för den kommunala koncernen i Uppvidinge kommun. De enheter som ingår i den kommunala koncernen är Uppvidinge kommun, kommunalförbundet Räddningstjänst Östra Kronoberg och Kretslopp Sydost samt de två helägda kommunala bolagen, AB Uppvidingehus och UppCom AB.

Den kommunala koncernen redovisar ett negativt resultat på 30,7 miljoner kronor för verksamhetsåret 2023.

Investeringsverksamheten har varit hög de fem senaste åren. Till följd av bostadsbyggande utbyggnad av fibernät i kommunen samt investering i kommunala fastigheter ökade investeringsnivåerna kraftigt under 2019 och 2020. Under 2021 och 2022 sjönk investeringsnivån något men under 2023 ökade nivån igen främst till följd av nybyggnation av en förskola i Norrhult samt en industrifastighet i Åseda. Till viss del har investeringarna finansierats via upplåning, den långfristiga låneskulden för koncernen har ökat med 145 miljoner kronor sedan 2019. Den höga investeringsnivån ger även en ökning av värdet på tillgångarna.

Kommunen	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter (tkr)	151 426	152 110	149 706	160 199	163 891
Verksamhetens kostnader (tkr)	863 968	785 283	771 785	736 924	747 124
Avskrivningar (tkr)	19 271	18 876	19 719	21 548	20 444
Finansiella intäkter (tkr)	3 188	1 688	489	1 066	556
Finansiella kostnader (tkr)	9 766	2 395	1 492	1 753	1 932
Skatteintäkter (tkr)	460 263	445 964	432 236	414 697	409 923
Generella statsbidrag (tkr)	246 785	238 258	229 476	219 995	176 254
Årets resultat (tkr)	-31 343	31 468	18 911	35 731	-18 876
Nettokostnadsandel av skatter och bidrag (%)	103,5	95,3	97,0	94,3	103,0
Soliditet (%)	43,1	54,5	51,4	51,2	53,2
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse (%)	16,2	24,6	19,2	15,4	8,7
Investeringsverksamhet, netto (tkr)	171 902	31 995	15 492	23 872	45 027
Tillgångar (tkr)	674 860	591 004	565 514	530 195	443 351
Långfristig låneskuld (tkr)	120 000	40 000	40 000	40 000	0
Låneskuld per invånare (tkr)	13,0	4,3	4,2	4,2	0
Antal anställda	828	829	866	819	851

Efter tre år i rad med positivt resultat redovisar Uppvidinge kommun ett negativt resultat med 31,3 miljoner kronor.

Sedan 2019 har intäkterna minskat med över 12 miljoner kronor, vilket motsvarar 8 procent. I takt med att antalet asylsökande och nyanlända blivit färre i kommunen minskar även intäkterna från Migrationsverket. 2017 erhöll kommunen 75 miljoner kronor från Migrationsverket, att jämföras med 11 miljoner kronor 2023. Riktade statsbidrag till verksamheterna uppgår till närmare 53 miljoner kronor och har ökat med 13 miljoner kronor mot föregående år. Det är bland annat Socialstyrelsen och Skolverket som bidrar med medel till olika ändamål. Anställningsstöd från Arbetsförmedlingen minskar till följd av färre deltagare i arbetsmarknadsenhetens verksamhet.

I förhållande till förra året har verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar ökat med 79 miljoner kronor (9,8 procent). Personalkostnaderna har ökat med 52,2 miljoner kronor där framför allt pensionskostnaderna ökat kraftigt med 22,7 miljoner kronor till följd av inflation och nytt pensionsavtal. Lönerevisionen har påverkat utfallet med cirka 10 miljoner kronor. Kostnaden för sjuklön inklusive arbetsgivaravgifter uppgår till 13,7 miljoner kronor, en minskning i förhållande till förra året med 1,6 miljoner kronor. Inom välfärds- och omsorgsnämndens verksamhetsområde har kostnaderna ökat främst inom äldreomsorgen, individ- och familjeomsorgen samt till följd av kostnader som uppstod med anledning av avbrytandet av projekt Smedjan. Inflationen har varit hög under året, många kostnadsposter visar på kraftigt ökade priser. De grupper där vi ser kraftiga ökning är el, drivmedel, livsmedel och transporter, tillsammans ger dessa en kostnadsökning på 18 procent, totalt 6,1 miljoner kronor.

Nettokostnadsökning sedan 2019 är på totalt 128 miljoner kronor. Under samma period har skatte- och bidragsintäkterna ökat med närmare 121 miljoner kronor. Jämfört med 2019 har årets resultat minskat med 12 miljoner kronor.

I förhållande till förra året har skatte- och bidragsintäkterna ökat med totalt 22,8 miljoner kronor, 3,3 procent. Skatteintäkterna ökar med 3,2 procent, 14,3 miljoner kronor, medan bidrags- och utjämningsintäkterna ökar med 8,5 miljoner kronor. Sänkningen av kommunalskatten med 10 öre påverkar skatteintäkterna med cirka 2,5 miljoner kronor. I riket som helhet var den reala skatteunderlagsutvecklingen (skatteutvecklingen med hänsyn till kommunsektorns prisförändringar) historiskt låg på -1,5 % under 2023. Om den reala skatteutvecklingen varit i nivå med det 10-åriga snittet hade resultatet kunnat förbättras med ca 20 miljoner kronor.

Den kommunala koncernen

Kommunstyrelsens ledamöter 2023



Simon Bring (SD)



Viktoria Birgersson (C)



Robert Fredriksson (SD)



Ingrid Hugosson (C)



Tony Johansson (S)



Peter Danielsson (S)



Susanne Karlsson (S)



Anders Käll (M)



Jessika Rask (M)



Mathias Sjöberg (V)

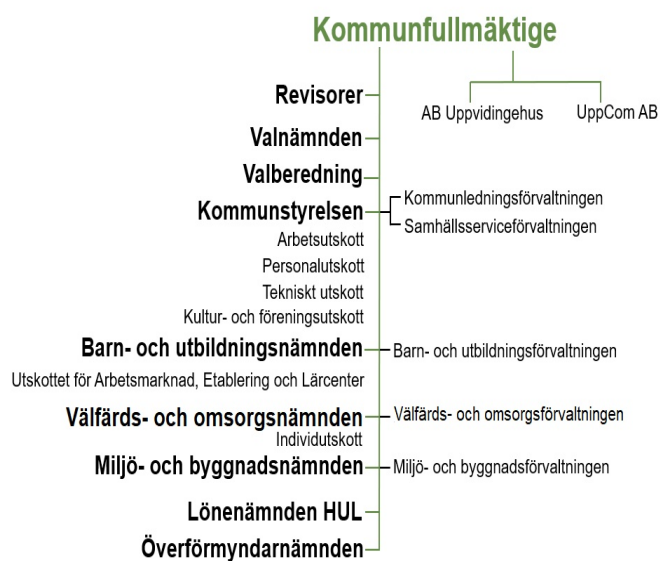


Sven-Olof Svensson (LPO)

Organisation

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och i två helägda bolag.

I samverkan med andra kommuner bedrivs verksamhet i ett kommunalförbund och i gemensamma nämnder. Kommunen anlitar privata utförare enligt Lagen om Valfrihet inom äldreomsorgen.



Kommunala organisationen

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande instans. Kommunfullmäktige beslutar om budget och mål för kommunen och andra frågor av principiell beskaffenhet.

Kommunstyrelsen ansvarar för att leda, samordna, följa upp och utveckla kommunens verksamhet som helhet. Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över nämnder och kommunala företag.

Nämnderna ansvarar inom sitt område för att verksamheten bedrivs i enlighet med de budgetramar, mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Förvaltningarna ansvarar för utförande av verksamheten i enlighet med de budgetramar, mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnder

Kommunstyrelsen har utöver sitt uppdrag att leda, samordna, följa upp och utveckla kommunens verksamhet även ett verksamhetsansvar för frågor inom bland annat näringsliv, vatten- och avlopp, gator och vägar, fastigheter, mark- och exploatering, kostverksamhet, kommunens kris- och säkerhetsarbete, kultur och fritid samt turism.

Välfärds- och omsorgsnämnden ansvarar huvudsakligen för frågor som rör äldreomsorgen, omsorgen om funktionshindrade, individ- och familjeomsorgen, färdtjänst och hälso- och sjukvård.

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för förskola, fritidshem, grundskola, anpassad grundskola, kulturskola, gymnasieskola, vuxenutbildning samt för arbetsmarknad och etablering.

Miljö- och byggnadsnämnden ansvarar för frågor inom miljö, hälsa och detaljplanering. I huvudsak har nämnden fyra tillsynsområden: miljöskydd, hälsoskydd, livsmedelskontroll samt bygglov.

Lönenämnden HUL är en gemensam lönenämnd för kommunerna Högsby, Uppvidinge och Lessebo. Uppvidinge kommun är värdkommun för nämnden. Nämndens ansvarar för lön-, pensions- och försäkringsadministration för de tre medlemskommunerna och ett antal bolag och kommunalförbund inom ingående kommuners kommunkoncern.

Valnämnden ansvarar för genomförande av de allmänna valen. Valnämnden får dessutom anlitas av kommunen eller regionen för att genomföra kommunal folkomröstning.

Krisledningsnämnden är en nämnd som aktiveras när det sker en extraordinär händelse. Övrig tid har nämnden ingen verksamhet.

Revisionen granskar på uppdrag av kommunfullmäktige styrelser och nämnders verksamhet, samt genom utsedd lekmannarevisor, kommunens bolag. De ska pröva om verksamheten är ändamålsenlig och effektiv, om styrningen är tillräcklig och om räkenskaperna är rättvisande.

Överförmyndarnämnden är en gemensam nämnd med Uppvidinge, Nybro, Emmaboda och Torsås kommuner. Nybro kommun är värdkommun för nämnden. Nämnden utövar tillsyn över förmyndares, gode mäns och förvaltares verksamhet.

Kommunalt ägda bolag i kommunkoncernen

Uppvidinge kommun har två helägda bolag, AB Uppvidingehus och UppCom AB. AB Uppvidingehus är kommunens allmännyttiga bostadsbolag. På uppdrag av kommunen förvaltar bolaget även kommunägda fastigheter och utför lokalvård i kommunala verksamheter. UppCom AB är ett bolag inom bredband, IT och telefoni. På uppdrag av kommunen ansvarar bolaget för kommunens IT verksamhet och telefonitjänster. Kommunens telefonväxel sköts i bolagets regi. Under året har nya ägardirektiv öppnat möjlighet att jobba med andra tekniska lösningar samt energieffektiviseringar till nytta för kommunen.

Samverkansorgan/förbund

Uppvidinge, Lessebo och Tingsryds kommuner bedriver verksamhet inom räddningstjänst genom Kommunalförbundet Räddningstjänst Östra Kronoberg. Uppvidinge kommuns andel i förbundet uppgår till 37,3 procent.

Sedan 1:a januari 2021 ingår Uppvidinge kommun tillsammans med ett antal kommuner i kommunalförbundet Kretslopp Sydost. Förbundet ansvarar för kommunernas renhållningsverksamhet.

Uppvidinge kommun är delägare i bolaget Kommunassurans Syd AB. Bolaget ägs av cirka 70 kommuner, främst i södra Sverige. Syftet med ägandet är att säkerställa att alltid kunna teckna en kommunförsäkring och att skärpa konkurrensen på försäkringsmarknaden. Via bolaget har vi tecknat i huvudsak egendoms- och ansvarsförsäkringar.

Uppvidinge kommun är medlem i Kommuninvest, en medlemsorganisation som företräder den kommunala sektorn i finansieringsfrågor. Via Kommuninvest har kommunerna möjlighet till konkurrenskraftiga villkor vid upplåning.

Tillsammans med Emmaboda, Lessebo och Nybro kommuner äger Uppvidinge kommun Glasriket AB. Bolaget initierar och driver projekt för att främja utvecklingen av områdets besöksnäring.

Tillsammans med samtliga länets kommuner ingår Uppvidinge kommun i kommunalförbundet VoB Kronoberg. Ändamålet för kommunalförbundet är att vara huvudman för hem för vård och boende för barn, ungdomar, familjer och missbrukare. I förbundets regi bedrivs också familjerådgivning för medlemmarnas räkning.

Tillsammans med ett antal kommuner i länet samt Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Region Kronoberg ingår Uppvidinge kommun i samordningsförbundet Varend. Målgruppen för förbundets verksamhet är i behov av samordnande rehabiliteringsinsatser och skall syfta till att dessa uppnår eller förbättrar sin förmåga att utföra förvärvsarbete.

Uppvidinge kommun är tillsammans med regioner, andra kommuner och SKR Företag ägare till aktiebolaget Inera. Bolagets uppdrag är att skapa förutsättningar för att digitalisera välfärden, genom att förse ägarna med gemensam digital infrastruktur och arkitektur.

Privata utförare

Inom ramen för Lagen om Valfrihet utförs verksamhet inom särskilt boende av företaget Smedsgård i Alstermo AB.

Bolag och förbund som konsolideras i de sammanställda räkenskaperna

Ingående enheter som konsolideras i de sammanställda räkenskaperna och som definieras som den kommunala koncernen är:

Årets resultat per koncernbolag mkr	2023	2022
Uppvidinge kommun	-31,3	31,5
AB Uppvidingehus, 100 %	-2,3	0,7
Uppcom AB, 100 %	-0,1	-0,1
Räddningstjänst Östra Kronoberg, 37,3 %	-2,7	-0,4
Kretslopp Sydost, 5 %	8,6	-10,0

Avtalssamverkan

I Uppvidinge kommun finns följande avtalssamverkan:

- Dataskyddsombud, tillsammans med Nybro, Torsås och Mönsterås kommuner.
- Energi- och klimatrådgivning, tillsammans med Borgholm, Hultsfred, Högsby, Mönsterås, Mörbylånga och Vimmerby kommuner.
- Samverkan kring innovativ sanering tillsammans med Nybro, Emmaboda, Lessebo kommuner. I arbetet ingår gemensam samordningstjänst.
- Gemensam organisation i handläggning av ärenden avseende alkoholserving och tillsyn, tillsammans med Lessebo, Tingsryd, Alvesta och Växjö kommuner.
- Samverkan kring handläggning och tillsyn av tobaksärenden, tillsammans med Växjö kommun.
- Miljö- och Byggsamverkan Kronoberg-Blekinge inklusive samordnartjänst, tillsammans med Växjö kommun, kommunerna i Kronoberg, Blekinge, Länsstyrelsen i Kronoberg och Länsstyrelsen i Blekinge, Miljöförbundet Blekinge Väst.
- Miljö- och byggsamverkan för kompetensförsörjning inom miljö- och byggfrågor, tillsammans med Växjö kommun.
- Samverkansavtal om gemensamma upphandlingar, tillsammans med Växjö kommun.
- Regional och kommunal exponering av kommersiella tomter och lokaler, tillsammans med Region Kronoberg, Växjö, Ljungby, Älmhult, Alvesta, Tingsryd och Lessebo kommuner.
- Sydvästra Smålands Socialjour, tillsammans med Värnamo, Gnosjö, Vaggeryd, Gislaved, Lessebo, Markaryd, Tingsryd, Älmhult och Ljungby kommuner
- Samverkan kring familjerätt, tillsammans med Tingsryd, Lessebo och Växjö kommuner
- Samverkan kring hjälpmedelssida, tillsammans med Region Kronoberg
- Samverkan kring scensommar, tillsammans med kommunerna i länet och Region Kronoberg
- Samverkan mellan länets bibliotek samt biblioteksutveckling med Blekinge Kronoberg (Bibk) rörande upphandlingar.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomi

Omvärldsfaktorer

De senaste åren har osäkerheten i ekonomiska förutsättningar till följd av omvärldsfaktorer ökat. Förändringar kommer snabbt och får ofta betydande ekonomiska effekter för kommunerna.

Osäkerheten finns på många plan, bland annat i utvecklingen av världsekonomin och konjunkturen, skatteunderlaget och utjämningsintäkterna samt kostnads- och befolkningsutvecklingen.

Kontinuerlig omvärldsbevakning och riskbedömning är en viktig del av nämndernas och styrelsernas arbete. Anpassning av verksamheternas innehåll och inriktning samt prioritering av resurser är viktiga framgångsfaktorer för en god ekonomisk hushållning av skattemedel.

Befolkningsutvecklingen

Befolkningsutvecklingen har stor påverkan på den kommunala ekonomin, både på intäkts- och kostnadssidan. Demografin ställer höga krav på kommunernas finansiering. Antalet invånare i arbetsför ålder utvecklas inte alls i samma takt som antalet barn och äldre. Åldersstrukturen och befolkningsammansättningen påverkar kommunens åtaganden. Att ha god kunskap om befolkningens sammansättning är en förutsättning för planering och utförande av den kommunala verksamheten.

Sedan 2019 har antalet invånare i kommunen minskat med 325 personer. Fram till 2019 ökade antalet invånare under ett antal år, främst till följd av mottagningen av nyanlända.

Ålder	2019	2020	2021	2022	2023
0	104	84	94	107	86
1-5	565	568	536	526	523
6-15	1 106	1 134	1 115	1 131	1 067
16-18	370	341	324	311	319
19-64	5 150	5 068	5 062	5 034	4 951
65-79	1 644	1 657	1 661	1 630	1 621
80+	649	646	657	679	696
Total	9 588	9 498	9 449	9 418	9 263

Sweco har under inledningen av 2024 tagit fram en befolkningsframskrivning för Uppvidinge kommun som ett led i arbetet med översiktsplanen. Prognosen pekar på att kommunens invånare når 9 445 personer i slutet av prognosperioden, år 2035. Det innebär att antalet invånare kommer att öka med 182 personer jämfört med utgången av år 2023. Antalet barn och unga förväntas minska medan antalet över 80 år fortsätter att öka.

En stor osäkerhetsfaktor i dagsläget är hur lågkonjunkturen kommer att påverka flyttbenägenheten. Det är viktigt att kontinuerligt följa befolkningsutvecklingen och inför budget- och planeringsarbetet ta hänsyn till förändrade förutsättningar.

Verksamhetsfastigheter

En stor del av de kommunala fastigheterna har många år på nacken. Avsatta ekonomiska resurser för underhåll av fastigheterna har varit knappa. Samhällsserviceförvaltningen inventerar årligen verksamheternas lokalbehov. Den senaste inventeringen visar på ett stort behov av renovering, anpassning till nya krav samt utökade lokaler till följd av nya behov. I början av februari 2023 inkom Arbetsmiljöverket med en underrättelse om övervägande om förbud att bedriva verksamhet

på Älghultsskolan. I juni kom ett besked att verksamheten fick bedrivas i befintliga lokaler fram till sista augusti 2025. Till det datumet kommer det finnas en nybyggd skola på plats, uppförd i privat regi, men som kommer hyras av kommunen. Att ta hand om och vårda de tillgångar som redan finns är effektivt ur ett hållbarhetsperspektiv, såväl ekonomiskt som miljömässigt. Inför 2021 utökades budgeten för underhåll av fastigheter och en successiv budgetutökning har skett fram till år 2023. En underhållsplan har upprättats och den kommer att följas upp årligen av kommunstyrelsen. I investeringsbudget för 2024 har de avsatta medlen för investeringar i fastigheter utökats.

Bostadsmarknad, bredbandsinfrastruktur och energi

De kommunala bolagen har sina verksamhetsrisker att hantera. AB Uppvidingehus har en minskad uthyrningsgrad. För bostäder är uthyrningsgraden 89,9 procent (92,1 föregående år) och för lokaler 82,9 procent (89,5 föregående år). Nybyggnation, i kombination med större tillgång på bostadslägenheter i kommunen och ökad flyttbenägenhet påverkar vakansgraden för bolaget. Bolagets ekonomi kan påverkas i negativ riktning om vakansgraden fortsätter att öka. UppCom AB har de senaste åren byggt ut bredbandsinfrastrukturen i kommunen. Utbyggnaden fortsätter på landsbygden. Många kunder har anslutit sig och bidragit till höga intäkter för bolaget. Utmaningen är att när utbyggnaden är klar, ha en verksamhet som täcker de löpande kostnaderna med löpande intäkter för anslutna kunder. Tillgång på elektricitet utgör begränsningar för ökade industrisatsningar. Under året har dock avtal upprättats med EON där kommunen förbinder sig att delfinansiera en utökad kapacitet i Åseda.

Finansiella risker

Uppvidinge kommuns policy för medelshantering och upplåning, ”Finanspolicy”, fastställdes av Kommunfullmäktige 1998. Av policyn framgår att kommunen ska i sin finansförvaltning agera på ett affärsmässigt sätt, att risktagandet ska vara lågt och att de spekulativa inslagen ska minimeras. Av policyn framgår också att kommunen ska sträva efter att alltid ha en god betalningsberedskap. Ett riktmärke för likvida medel är att det bör finnas likvida medel motsvarande lägst sju procent av kommunens bruttokostnader, vilket motsvarar drygt 55 miljoner kronor. Under året har de likvida medlen överstigit riktvärdet. Likvida medel för kommunen och de helägda kommunala bolagen är placerade på ett gemensamt koncernkonto.

De långfristiga skulderna för kommunkoncernen uppgick per den 31:a december 2023 till 369,4 miljoner kronor, en ökning med 86,2 miljoner kronor i förhållande till samma period föregående år. Räntekostnaderna för låneskulden för koncernen uppgick till 5,6 miljoner kronor för året, en ökning med 3,9 miljoner kronor till följd av ökade räntor och högre skuld. Om räntenivån skulle gå upp med en procent, skulle det innebära 3,7 miljoner i ökade räntekostnader för koncernen. En aktiv skuldförvaltning där hänsyn tas till låneskuldens sammansättning och förfallostruktur är en viktig del för att öka riskspridningen.

Kommunens borgensåtagande den sista december gentemot ingående enheter i den kommunala koncernen är 205,3 miljoner kronor i AB Uppvidingehus, 34,2 miljoner kronor i UppCom AB och 5,9 miljoner kronor i Räddningstjänstförbundet Östra Kronoberg, en liten ökning i jämförelse med föregående år.

Uppvidinge kommun har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga dessa kommuner har ingåtts ett regressavtal som reglerar hur ansvaret ska fördelas på varje medlemskommun vid ett eventuellt ianspråktagande av borgensförbindelsen. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Uppvidinge kommuns ansvar kan noteras att 2023-12-31 uppgick

Kommuninvest AB:s totala förpliktelser till 552 miljarder kronor och totala tillgångar till 562 miljarder kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick per 31 december till 413 miljoner kronor och andelen av de totala tillgångarna till 420 miljoner kronor. Principerna för denna fördelning sker efter en beräkningsmodell grundad på samtliga medlemskommuners låne-, respektive insatsandel i Kommuninvest.

Pensionsförpliktelser

Före 1998 byggde kommuner upp en pensionsskuld till framtida pensionärer som varit anställda av kommunen som en avsättning eller skuld som inte var del av kommunens balansräkning. Rätten till pension beräknades utifrån en förmånsbestämd pension. Sedan 2023 har ett moderniserat pensionssystem börjat gälla som lett till kraftigt ökade kostnader. Det är uppdelat i två delar;

- För de som tillhör avtalet AKAP-KR avsätts en avgiftsbestämd del som är 6 procent på lönebeloppet. För lönebelopp överstigande 7,5 inkomstbasbelopp avsätts 31,5 procent av lönebeloppet. Dessa medel betalas årligen ut till den pensionsförvaltaren som den anställda själv valt.
- För de som tillhör avtalet KAP-KL avsätts en avgiftsbestämd del som är 4,5 % av lönebeloppet. För de som tjänar mer än 7,5 inkomstbasbelopp under året avsätter kommunen därutöver medel i balansräkningen till en förmånsbestämd del för utbetalning successivt när den anställda gått i pension. KAP-KL kommer med tiden fasas ut då lösningen är stängd för nya anställda som inte redan tillhör detta avtal.

Pensionsförpliktelser, tkr	Koncernen		Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen	281 476	253 625	281 180	253 361
Avsättning inkl särskild löneskatt	99 723	76 857	99 427	76 593
Ansvarsförbindelse inkl särskild löneskatt	181 753	176 768	181 753	176 768
- tryggs i pensionsförsäkring	0	0	0	0
- tryggs i pensionsstiftelse	0	0	0	0
Summa pensionsförpliktelser	281 476	253 625	281 180	253 361
Förvaltade pensionsmedel				
Totalt pensionsförsäkringskapital	0	0	0	0
- varav överskottsmedel	0	0	0	0
Totalt kapital pensionsstiftelse	0	0	0	0
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel	0	0	0	0
Summa förvaltade pensionsmedel	0	0	0	0
Finansiering				
Återlånande medel	281 476	253 625	281 180	253 361
Utredningsgrad (tid. aktualiseringsgrad)	99%	97%	99%	97%

Beräkningarna, som har gjorts av Skandia utgår från SKR:s riktlinjer för beräkning av pensionsskuld, RIPS. Återlåningen i verksamheten ökar i år. Avsättningen ökar med 22,8 miljoner kronor, och åtagandet i ansvarsförbindelsen ökar med 5 miljoner kronor. Pensionskostnaderna ökar dels som en konsekvens av en hög inflation dels till följd av förändringar i pensionssystemet. Av kommunens långsiktiga strategi för skogsinnehav, fastställd av Kommunfullmäktige 2011-03-29, framgår att syftet med innehav av skogsfastigheten Hovgård, är att värdesäkra en del av kommunens pensionsskuld. I övrigt har kommunen inga öronmärkta medel till pensionsskulden.

Händelser av väsentlig betydelse

Rysslands pågående invasion av Ukraina påverkar inte minst den europeiska ekonomin negativt och gör att samhällets resurser i högre grad läggs på att stärka försvarsförmågan. Inflationstakten har minskat kraftigt under året men räntenivåerna är alltför höga. Osäkerheten för den ekonomiska utvecklingen framöver är stor. Trots svag konjunktur och en närmast obefintlig BNP-utveckling de senaste två åren så har sysselsättningsgraden stått sig väl fram till juli 2023 då en nedgång börjat framträda.

Inom barn- och utbildningsnämndens ansvarsområde har det beslutats om ny högstadieskola i Älghult. Den befintliga skolan har sålts till en extern aktör som kommer riva och bygga en högstadieskola som kommunen avtalat om att hyra på ett långsiktigt kontrakt.

Inom välfärds- och omsorgsnämndens ansvarsområde har personalkostnaderna ökat kraftigt. Trots vidtagna och planerade åtgärder har nämnden tidigt på året aviserat om ett underskott och i september beslutade om att hos kommunfullmäktige söka anslag på 11,5 miljoner kronor för att täcka underskottet, vilket avslogs av kommunfullmäktige i november. Avbrytandet av projektet Smedjan medförde kostnader på 5,2 miljoner kronor.

Kommunfullmäktige fastställde ny målstruktur som utgår från sex riktningmål som beslutades av kommunfullmäktige i juni i samband med att budgetramarna för 2024 fastställdes. Varje nämnd/styrelse/bolag har under hösten arbetat fram förslag på prioriterade mål, indikatorer och målvärden. Förslagen fastställdes av kommunfullmäktige i november tillsammans med budget och verksamhetsplan för kommande år. De prioriterade målen är tydligt kopplade till Agenda 2030.

För fjärde året i rad minskar **antalet invånare i kommunen**, i år med 155. De fyra senaste åren uppgår minskningen till totalt 325, främsta orsaken är högre ut- än inflyttning samt avstannat mottagande av nyanlända.

En viktig faktor för att behålla och att få nya invånare till kommunen är **attraktiva bostäder och god IT infrastruktur**. Inom AB Uppvidingehus blev under året nio marklägenheter klara för inflyttning i Alstermo. För att utöka utbudet av attraktiva lägenheter pågår även ombyggnation och renovering av ett antal lägenheter. Det kommunala bolaget UppCom AB fortsätter utbyggnaden av fibernätet i kommunen och har under året avvecklat ADSL.

Styrning och uppföljning

Uppvidinge kommuns styrmodell

Visionen visar riktningen för hur Uppvidinge ska utvecklas i ett långsiktigt perspektiv.

Uppvidinge kommun använder mål- och resultatstyrning för att styra mot visionen och utveckla kommunen och kommunens service. Kommunfullmäktige ger nämnder uppdrag genom mål och budget. Utifrån fullmäktiges uppdrag planerar och prioriterar nämnderna insatser för sin verksamhet som ska leda mot målen. Mål och budget följs upp vid delårs- och årsredovisningarna.

Några av kommunfullmäktiges viktigaste styrdokument som ger förutsättningar för nämnder och verksamhet att förhålla sig till i styrningen är:

- Riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt hantering av resultatutjämningsreserv och resultatreserv
- Regler för verksamhets- och ekonomistyrning
- Regler för investeringar
- Budget och verksamhetsplan
- Regler för intern kontroll
- Ägardirektiv för kommunala bolag

Inför perioden 2024–2027 arbetades fram sex nya riktningmål som konkretiserar den behållna visionen. Utifrån dessa har nämnder, bolag och styrelser arbetat fram förslag på prioriterade mål som ska flytta fram kommunen mot visionens och riktningmålen kurs.

Planering

Vision, mål och budget tillsammans med viktiga styrdokument, särskilda uppdrag och lagar utgör grunden för planering av all verksamhet.

Budget och verksamhetsplan är kommunens centrala styrdokument. Där fastslås Kommunfullmäktiges mål, budget med drift- och investeringsramar samt uppdrag och åtaganden i nämnder och bolag.

Budgetprocessen hanteras av kommunens budgetberedning som består av ledamöter i kommunstyrelsens arbetsutskott. Budgetberedningen utgår i sin planering från förutsättningar som ges utifrån mål- och resultatanalys samt identifierade behov och omvärldsfaktorer i dialog med nämndernas presidier. Därefter bereds förslag till budget och verksamhetsplan inför beslut i kommunstyrelsen och i kommunfullmäktige.

Uppföljning

Uppföljning av verksamheten görs på flera nivåer. Inom varje nämnd, mellan nämnd och kommunstyrelse och mellan kommunstyrelse och kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen har ett särskilt uppföljningsansvar genom uppsiktsplikten. Därmed ska styrelsen informera sig om att nämnder och kommunala företag bedriver sin verksamhet enligt fullmäktiges mål och andra beslut och riktlinjer, att lagar och förordningar följs samt att den ekonomiska förvaltningen är effektiv och säker.

Varje nämnd har ett ansvar att följa upp ekonomi och verksamhetsresultat. Det görs genom löpande ekonomiska uppföljningar och verksamhetsrapporter. Nämnderna bjuds kontinuerligt till dialogmöten med kommunstyrelsen.

Varje nämnd lämnar ekonomisk rapportering till kommunledningsförvaltningen enligt av kommunstyrelsen fastställd plan. Utifrån rapporterna sammanställs en ekonomisk rapport för hela kommunen som delges kommunstyrelsen.

Budget och verksamhetsplan följs upp av kommunfullmäktige i delårsredovisningen och i årsredovisningen. Årsredovisningen är en del av ansvarsprövningen för nämnder och styrelser.

Årligen prövar kommunstyrelsen för varje aktiebolag om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Kontroll

Internkontrollen är en del av kommunens styrsystem och syftar till att säkerställa en säker, effektiv och ändamålsenlig verksamhet. För internkontrollen finns regler antagna av kommunfullmäktige. Det är nämndernas ansvar att upprätta handlingsplaner för internkontroll samt att överlämna dessa till kommunstyrelsen.

Internkontrollen ska utgöra en integrerad del i nämndens ordinarie processer för att styra ekonomi och verksamhet mot uppsatta mål och budget. Kommunstyrelsen ska genom uppsiktsplikten säkerställa att nämnderna har en god intern kontroll. Kommunfullmäktige godkänner granskningsrapporter och handlingsplaner för internkontroll för alla nämnder och bolag.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Uppvidinge kommun ska ha en hållbar ekonomi. För att säkerställa det beslutar kommunfullmäktige om mål och riktlinjer för ekonomi och verksamhet. Mål för god ekonomisk hushållning fastställs årligen av kommunfullmäktige i samband med beslut om budget. Målen är uppdelade i fyra områden: Ekonomi, Medarbetare och organisation, Samhällsutveckling och Uppvidingeboen. De finansiella målen ska anges för ett längre perspektiv än budgetperioden. För de mål som inte uppnås ska förslag på åtgärder ges, vilket görs i nämndernas verksamhetsberättelser.

Sammanfattande bedömning av god ekonomisk hushållning

Det har varit ett tufft år som vi nu lämnar. Många har drabbats hårt av inflationen, varsel och neddragningar. Det påverkar kommunens verksamheter där behovet av stödinsatser till medborgare blir större, vilket märks främst inom de stora förvaltningarna. Det är två riktningssmål som sticker ut negativt och det är målet om att vara en attraktiv arbetsgivare samt målet att vi ger stöd, vård och omsorg av hög kvalitet. Dessa två riktningssmål är extra sårbara och har ett samband till varandra. Dels är det svårt att hitta rätt kompetens vilket kan påverka kvalitén på de tjänster vi ger men även kollegiet genom att det kan påverka deras arbetssituation. Fler behöver stöd och det är ännu svårare att få ut människor i arbetet när företaget skär ner.

Det spända världsläget påverkar det kommunens arbetet, hur man skapar rutiner och arbetssätt som blir motståndskraftiga och robusta för att kunna möta olika typer av kriser. Det måste även finnas en beredskap för att arbeta analogt parallellt som vi strävar efter att digitalisera i större utsträckning. Implementeringen av verksamhetsstödet Hypergene påbörjades under hösten 2022 och beräknas att vara färdigt under mars 2024. Systemet förväntas effektivisera och förenkla planerings- och uppföljningsarbetet kopplat till budget och verksamhetsplan. Förväntningen är också att chefer på alla nivåer på ett enklare sätt kan följa den ekonomiska utvecklingen, medarbetarsituationen och verksamhetens resultat i realtid, anpassat efter sin funktion.

Slutligen kan konstateras att det är fortsatt viktigt att följa den ekonomiska utvecklingen noga och samtidigt möta nuvarande och framtida behov inom vård och omsorg, skola och utbildning samt utvecklingen av samhället och kommunens orter. Att stärka medarbetare genom hälsofrämjande och kompetenshöjande insatser är betydelsefullt för att säkerställa en god service för invånarna. Digitalisering är en prioriterad fråga för samtliga verksamheter för att effektivisera och höja kvalitet. Insatser har genomförts bland annat genom översyn av målstyrning 2023 och integrering av Agenda 2030. Genom att målen nås eller delvis nås är prognosen att vi är delaktiga till att Agenda 2030 kan uppfyllas.

Den samlade bedömningen är att det sker en utveckling åt rätt håll inom flera områden där merparten av indikatorer visar på att det sker en god kvalitet och utveckling av verksamheten. Kommunen bedöms därmed att delvis uppnå målet av god ekonomisk hushållning.

Bedömning av måluppfyllelse

Den övergripande målavstämningen är en sammanfattning och en bedömning över hur de politiska kommunövergripande målen infrias och hur kommunen närmar sig visionen.

Nämnd/bolag Prognos %	Uppnås	Uppnås inte	Uppnås delvis
Kommunstyrelsen	67%	22%	11%
Välfärds- och omsorgsnämnd	55%	45%	0%
Barn- och utb.nämnd	73%	9%	18%
Miljö- och byggn.nämnd	83%	0%	17%
Lönenämnden HUL	100%	0%	0%
AB Uppvidingehus	43%	57%	0%
UppCom AB	100%	0%	0%

Bedömningen av måluppfyllelsen på nämnds/bolagsnivå är sammantaget god. Det går inte att jämföra årets måluppfyllelse med tidigare år, eftersom en ny målstyrning för år 2023 blev antagen. Däremot finns det jämförelse under varje prioriterat mål med den prognos som gjordes i samband med delårsbokslutet. Det finns värden för två år bak i tiden och det görs jämförelse utifrån 2021 års värden som gäller som ”nuvärde”.

Målen finns sammanställda i tabellform och beskrivs i den förenklade förvaltningsberättelsen. Bedömningen för de sju (7) riktningmålen är att tre (3) uppnås, två (2) nås delvis och två (2) uppnås ej. Bedömningen för de prioriterade målen är att sju (7) och sex (6) uppnås inte av de totalt tretton (13).

Riktningsmål Vi har en god ekonomistyrning och god kontroll	uppnås delvis
Prioriterat mål: Vi har god budgetdisciplin	uppnås ej
Prioriterat mål: Vi har en hållbar investeringstakt	uppnås
Medarbetare	
Riktningsmål: Vi är en attraktiv arbetsgivare med ett gott arbetsklimat	uppnås ej
Prioriterat mål: Våra medarbetare har god hälsa	uppnås ej
Prioriterat mål: Våra medarbetare är motiverade och engagerade i sina uppdrag	uppnås ej
Uppvidingebon	
Riktningsmål: Vi är en bra utbildningskommun	uppnås
Prioriterat mål: Fler elever når kunskapskraven	uppnås
Riktningsmål: Vi ger stöd, vård och omsorg av hög kvalitet	uppnås ej
Prioriterat mål: Fler Uppvidingebor i sysselsättning	uppnås ej
Prioriterat mål: Trygg och delaktig vård och omsorg	uppnås ej
Riktningsmål: Vi är en attraktiv boendekommun	uppnås
Prioriterat mål: Ökad meningsfull och aktiv fritid för unga	uppnås
Prioriterat mål: Ökad delaktighet och trygghet	uppnås
Prioriterat mål: Uppvidinge erbjuder en attraktiv boendemiljö	uppnås
Samhällsutveckling	
Riktningsmål: Vi bidrar till en ekologiskt hållbar miljö	uppnås delvis
Prioriterat mål: Öka hållbar produktion och konsumtion	uppnås ej
Prioriterat mål: Minska utsläpp av växthusgaser	uppnås
Riktningsmål: Vi bidrar till en god utveckling för näringslivet	uppnås
Prioriterat mål: Vi har ett gott företagsklimat	uppnås

Målområde: Ekonomi

Riktningmål: Vi har en god ekonomistyrning och god kontroll.

Kommunen ska säkerställa en god hantering av ekonomiska resurser och skapa ekonomisk hållbarhet genom effektivisering och god ekonomisk hushållning.

Adressering: Samtliga nämnder och bolag

Utfall: Bedömningen är att målet uppnås delvis.

Prognos augusti 2023: Prognosen är att målet nås delvis.

Prioriterat mål och uppföljning:

Vi har god budgetdisciplin.

Utfall: Bedömningen är att målet nås ej.

Prognos augusti 2023: Prognosen är att målet nås ej.

Vi har en hållbar investeringstakt

Utfall: Bedömningen är att målet uppnås.

Prognos augusti 2023: Prognosen är att målet uppnås.

Målet ”Vi har god budgetdisciplin” utvärderas genom de två första indikatorerna i följande tabell och ”Vi har en hållbar investeringstakt” genom den andra.

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Årets resultat ska vara positivt (Mkr)	18,9	31,5	-31,3	Balanskravet ska inte vara negativt
Verksamheternas nettokostnad i förhållande till budgeterad kostnad ska vara i balans (Tkr)	178	52	-34 968	Lägst 0
Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Soliditet på bokslutsdagen (%)	51,4%	54,5%	43,1%	43,0%

Målet om en god budgetdisciplin uppnås inte och målet om en hållbar investeringstakt uppnås.

Insatser som genomförs i verksamheterna för att stärka måluppfyllelsen är exempelvis att redovisa och diskutera det ekonomiska läget vid nämndssammanträden och vid negativa avvikelser ta fram åtgärdsplaner. Kommunstyrelsen följer särskilt den ekonomiska utvecklingen inom välfärds- och omsorgsnämnden. Kommunstyrelsen har beslutat om en extern genomlysning av ekonomi och organisation för att komma till rätta med det ekonomiska underskottet. Bolagsstyrelserna har regelbunden uppföljning och redovisning av det ekonomiska läget i bolaget.

Målområde: Medarbetare

Riktningmål: Vi är en attraktiv arbetsgivare med ett gott arbetsklimat.

Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare med ett gott arbetsklimat för att långsiktigt kunna försörja organisationen med god kompetens.

Adressering: Samtliga nämnder och bolag

Utfall: Bedömningen är att målet ej uppnås.

Prognos augusti 2023: Prognosen är att målet uppnås.

Prioriterat mål och uppföljning:

Våra medarbetare har god hälsa.

Utfall: Bedömningen är att målet ej uppnås.

Prognos augusti 2023: Prognosen är att målet uppnås.

Våra medarbetare är motiverade och engagerade i sina uppdrag.

Utfall: Bedömningen är att målet ej uppnås.

Prognos augusti 2023: Prognosen är att målet uppnås.

Indikator	Utfall 2021 (nuvärde)	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
HME* Styrning	77	värde saknas	75	Öka i förhållande till nuvärde
HME Ledarskap	74	värde saknas	73	Öka i förhållande till nuvärde
HME Motivation	79	värde saknas	77	Minst bibehålla i förhållande till nuvärde
Indikator	Utfall 2021 (nuvärde)	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Andel som är friska och mår bra, totalt (%)	63,0%	63,0%	ej mätbart	Öka i förhållande till nuvärde
Andel sjukfrånvaro, kommunalt anställda (%)	7,5%	8,6%	8,4%	Minska i förhållande till nuvärde
Andel heltidsarbetande månadsanställda, kommun	52,0%	56,0%	Rapporteras v 14	Öka i förhållande till nuvärde

*HME= Hållbart medarbetarengagemang

Medarbetarfeedbacken genomfördes inte under 2022, har genomförts under september 2023. Resultatet har brutits ned på såväl förvaltningsnivå som enhetsnivå och har bearbetats med chefer och medarbetare. På de områden som det har förekommit lägre resultat har chefen gjort handlingsplaner tillsammans med medarbetarna. Det har även gjorts insatser på övergripande nivå, där värden har varit låga. Värdena ligger nära nuvärdena och de målvärden man har antagit. Värden får tas med en medvetenhet om att det finns en viss osäkerhet i dem utifrån att det är en förändrad grupp och att det är en subjektiv bedömning.

Sjukfrånvaron är fortsatt hög, men har minskat något. Det skiljer dock mycket mellan olika verksamheter och ibland även mellan enheter inom samma verksamhet. Det upplevs även ett förändrat sätt att se på förkylningssymtom efter pandemin, även om det inte finns restriktioner sedan en längre tid tillbaka. Många av sjukdomar som höll sig ”borta” under pandemin, dessa återkom och att det kan ha påverkat sjukfrånvaron negativt. Det går inte att utesluta att även stress och hög arbetsbelastning kan ligga bakom frånvaron. Det finns en risk att sjukfrånvaron belastar personalen som är i arbete i verksamheter där vikarier är nödvändiga. HR-konsulterna har kvartalsvisa uppföljningar med cheferna för att gå igenom återkommande korttidsfrånvaro, samt individuella rehabiliteringsprocesser. Detta med mål att komma i gång med tidiga och aktiva insatser i rehabiliteringsprocesserna. Antalet rehabiliteringsärenden som inte har aktiva åtgärder har kraftigt minskat.

Kommunens medarbetare har möjlighet att få friskvårdsbidrag för olika hälsofrämjande aktiviteter. Dessutom har medarbetarna möjlighet till få 10-kort hos flera aktörer inom kommunen.

Under våren har utbildning för samtliga chefer och skyddsombud genomförts inom arbetsmiljöområdet. Fokus har varit systematiskt arbetsmiljöarbete, tillbud/ arbetsskador och rehabilitering.

Vid vinterns chefseftermiddag fortsatte arbetet med ”Organisatoriska förutsättningar för chefer och medarbetare”, där en handlingsplan för det fortsatta arbetet togs fram. Den stora frågan som kommit fram i utvecklingsarbetet har handlat om bristande resurser och stöd kring bemanning, schema och lön. Det genererade i en åtgärd att det beslutades att inrätta en avdelning som stöttade chefer i det arbetet. Under 2023 har ett intensivt arbete med beslutsunderlag, omorganisation och uppstart av Rekryteringscenter skett. Rekryteringscenter har uppdragen kring korttidsbemanning, central schemahantering, samt administration kring löner och anställningsavtal.

En styrgrupp bildades i januari och beslut togs i kommunstyrelsen i maj. Under hösten gjordes en omorganisation kring ett antal administrativa tjänster inför flytt av resurser såväl till Rekryteringscenter som till förvaltningarna. Enhetschefen började första oktober och förberedde starten. En lokal anpassades för verksamheten på Uppvidinge lärcenter för att vara nära vuxenutbildningen och förhoppningsvis kunna få synergieffekter av det. Alla timanställningar på välfärds- och omsorgsförvaltningen är från och med första januari 2024 anställda på Rekryteringscenter.

Handlingsplaner för att arbeta med medarbetarutveckling finns inom alla kommunens verksamheter. För medarbetare pågår såväl enskilda utbildnings- och kompetensinsatser som avdelnings- eller enhetsgemensamt utvecklingsarbete. Det finns olika grupper som har ett kunskaps- och erfarenhetsutbyte av varandra för att stärka professionen.

Även om många insatser görs är bedömningen att de uppsatta målen inte nås. Insatserna kommer troligtvis få en positiv påverkan längre fram när arbetet har fått förankring och då kommer förväntade effekterna av dessa märkas i verksamheterna.

Målområde: Uppvidingebo

Riktningmål: Vi är en bra utbildningskommun.

Intentionen är att säkerställa en jämlik, inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och skapa förutsättningar för ett livslångt lärande och framtida sysselsättning för alla elever i alla kommunens skolor.

Adressering: Barn- och utbildningsnämnden

Utfall: Bedömningen är att målet uppnås.

Prognos augusti 2023: Prognosen är att målet uppnås.

Prioriterat mål och uppföljning:

Fler elever når betygskriterierna¹ (kunskapskraven)

Utfall: Bedömningen är att målet uppnås.

Prognos augusti 2023: Prognosen är att målet uppnås.

Indikator	Utfall 2021 (nuvärde)	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Andel elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen som eleven läser	64,3%	57,1%	68,0%	Öka i förhållande till nuvärde värde
Andel elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor	76,1%	83,9%	88,8%	Öka i förhållande till nuvärde värde
Andel barn 1–5 år som är inskrivna i förskola (Agenda 2030)	86,8%	83,3%	Rapporteras v 13	Öka i förhållande till nuvärde värde
Andel elever i åk 3 som klarat delprov för SV, Sv2 och MA	67,0%	55,0%	46,0%	Öka i förhållande till nuvärde värde

Under flera år har kunskapsresultaten i årskurs 9 förbättrats och årets avgående årskurs 9 visar på den högsta andelen behöriga elever till ett yrkesprogram sedan 2014. Vid avslutningsdagen i juni nådde 88,8% en behörighet till ett yrkesförberedande program. Med den andelen är Uppvidinge bäst i Kronoberg. Detsamma gäller för det genomsnittliga meritvärdet för den elevgruppen som lämnade årskurs 9 i juni. Efter lovskolan så hade andelen behörighet höjts ytterligare till 93,5 %. Det betyder att av de 107 som lämnade årskurs 9 blev 100 behöriga till ett nationellt gymnasieprogram.

Under vårterminen genomfördes utbildningsinsats kopplat till ledarskapet i klassrummet. Varje enskild undervisande lärare har haft två lektionsbesök med efterföljande coachande samtal där man gemensamt satt utvecklingsmål. Klassrumscoachningen syftar till att stärka den enskilde läraren i hans/hennes arbete i klassrummet. Utifrån lektionsbesöken har en sammanställning gjorts för respektive skola. Underlaget har redovisats i en skriftlig rapport som dels visar en nulägesbeskrivning av skolan men som också ger förslag på utvecklingsområden som skolan kan

¹ Från den 2 juli 2022 byttes begreppet kunskapskrav mot betygskriterier.

arbeta med. Varje grundskola har skapat en egen verksamhetsplan med mål utifrån verksamhetens utvecklingsbehov.

I maj erbjöd Skolverket oss att delta i en treårig samarbetsperiod inom myndighetens riktade insatser för Nyanländas och flerspråka elevers lärande. Det innebär att huvudmannen får stöd av Skolverket i verksamhetsutveckling för barn och elever som är nyanlända eller har annat modersmål än svenska. Dessa insatser kommer även gynna barn och elever som har svenska som modersmål. Insatsen har intensiverats under hösten där det har arbetats på att kartlägga nuläget.

Resultatet på vårens nationella prov i årskurs 3 är bekymmersamma. Den här årskursen följs nogsamt från huvudmannen och där stödinsatser ges tex genom samarbete med Skolverket.

Riktningmål: Vi ger stöd, vård och omsorg av hög kvalitet

Adressering: Valfärds- och omsorgsnämnden och barn- och utbildningsnämnden

Utfall: Bedömningen är att målet ej uppnås.

Prognos augusti 2023: Prognosen är att målet nås delvis.

Prioriterat mål och uppföljning:

Fler Uppvidingebor i sysselsättning

Utfall: Bedömningen är att målet ej uppnås.

Prognos augusti 2023: Målet uppnås delvis

Uppföljning av det första prioriterade målet görs genom mätning av återaktualiserade i försörjningsstöd samt andel personer som kommer i arbete och/eller studier efter insatser vid etablering- och arbetsmarknadsenheten och andel elever som klarar SFI kurser.

Indikator	Utfall 2021 (nuvärde)	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Andel ej återaktualiserade i försörjningsstöd (%)	92%	80%	79%	Minst bibehålla i förhållande till nuvärde
Andel deltagare i arbetsmarknadsenhet som börjat arbeta eller studera (%)	76%	43%	63%	Öka i förhållande till nuvärde
Andel elever inom SFI som klarat minst två kurser av nybörjare två år tidigare.	49%	Värde saknas	34%	Öka i förhållande till nuvärde

Utifrån den senaste tidens ekonomiska läge, har man ändå lyckats att hålla andelen som är ej återaktualiserad med försörjningsstöd på höga nivåer.

Målgruppen som stor till arbetsmarknadens förfogande är längre ifrån arbetsmarknaden än den varit tidigare och därför pågår ett arbete för etablerings- och arbetsmarknadsavdelningen att möta behovet hos målgruppen. Fokus har tidigare också varit arbetsträningsplatser som varit lyckat för verksamheten, men beslut från Arbetsförmedlingen under 2023 är att kommunerna inte längre kommer att få anvisade arbetsträningsplatser och de personer som idag har arbetsträning kommer fasas ut, och att dessa personer i stället ska gå till fristående leverantörer, därför håller etablerings-

och arbetsmarknadsavdelningen på att ställa om kring detta. Arbetet med individuellt stöd och information till målgruppen har fortsatt på arbetsmarknadsenheten Uppjobb.

Kronoberg Cares, är ett regionalt projekt som är för personerna som kommit från Ukraina enligt massflyktsdirektivet. Där personerna som ingår i projektet har fått möjlighet att läsa SFI, jobbmatchning, genomgå samhälls-information och individuellt stöd.

Uppvidinge kommun är genom etablerings- och arbetsmarknadsavdelningen en part i projektet SamSTART som drivs av Arbetsförmedlingen. SamSTART ska bidra till att fler ungdomar med funktionsnedsättning etablerar sig på arbetsmarknaden.

Andel som klarar två SFI-kurser inom två år har minskat till 34%. Tillströmningen till SFI är lägre vilket innebär färre som läser SFI vilket medför att varje deltagare påverkar utfallet i högre grad. Den faktorn som påverkar studietakten negativt är att om de studerande har hög frånvaro. Den beror på att de är hemma för vård av barn, de får möjlighet att hoppa in som vikarie, möte med andra myndigheter men även att man inte tar sina studier seriöst eller att undervisningen inte förmår att möta den studerandes behov. Det är svårt att få i gång språkutvecklingen när språket inte används ”utanför skolan”. Just nu inventerar kommunen var vi kan få fler praktikplatser just för att möta behovet att lära sig svenska på fler sätt än i lektionssalen. Det sker även avhopp och dessa beror främst tex på flytt, fått arbete, föräldraledighet.

Prioriterat mål och uppföljning:

Trygg och delaktig vård och omsorg

Utfall: Bedömningen är att målet ej uppnås.

Prognos augusti 2023: Målet uppnås

Indikator	Utfall 2021 (nuvärde)	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Andel brukare som är nöjda med bemötande, förtroende och trygghet, brukarundersökning särskilt boende.	76%	60%	67%	Minst bibehålla i förhållande till nuvärde
Andel brukare som är nöjda med bemötande, förtroende och trygghet, brukarundersökning, hemtjänst	75%	76%	73%	Minst bibehålla i förhållande till nuvärde
Andel enskilda inom hemtjänst som är nöjda med inflytande och tillräckligt med tid	75%	77%	75%	Minst bibehålla i förhållande till nuvärde
Andel enskilda inom särskilt boende som är nöjda med inflytande och tillräckligt med tid	81%	67%	77%	Minst bibehålla i förhållande till nuvärde

Den samlade bedömningen är att målen ej uppnås. Bedömning byggs på nuvarande situation gällande bemanning och ekonomiska förutsättningar. Åtgärder som påbörjats är riktade insatser gällande omvårdnadsarbetet och introduktion men även insatser för att skapa bättre förutsättningar i mötet med den enskilde. Värdena ligger nära nuvärdena och de målvärden man har antagit. Värden får tas med en medvetenhet om att det finns en viss osäkerhet i dem utifrån att det är en förändrad grupp och att det är en subjektiv bedömning.

Riktningmål: Vi är en attraktiv boendekommun

Kommunen är livskraftig, inkluderande och trygg för invånare idag och imorgon. Invånarna ska ges förutsättningar för ett gott liv och möjlighet att delta i samhällsutvecklingen.

Adressering: Samtliga nämnder och bolag

Utfall: Bedömningen är att målet uppnås.

Prognos augusti 2023: Prognosen är att målet nås delvis.

Prioriterat mål och uppföljning:

Ökade meningsfull och aktiv fritid för unga.

Utfall: Bedömningen är att målet uppnås.

Prognos augusti 2023: Målet uppnås.

Indikator	Utfall 2021 (nuvärde)	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Aktivitetstillfällen för barn och unga (0–18 år) i kommunala bibliotek (Antal/1000 inv.)	14	126	Rapporteras v 21	Öka i förhållande till nuvärde
Deltagartillfällen i idrottsföreningar (antal/inv. 7–20 år)	18,5	19,8	19,8	Öka i förhållande till nuvärde
Andel elever (6–15 år) i kommunal musik- eller kulturskola (%)	13,3	...	15,4	Öka i förhållande till nuvärde

Bedömningen att målet uppnås bygger främst på det ökade fritidsutbud som Uppvidinge bibliotek har kunnat erbjuda för barn och unga. Detta genom den satsning som Kulturrådet har beviljat för år 2023, som möjliggör biblioteket att erbjuda ett varierat programutbud för alla åldrar i Uppvidinge kommun. Barnperspektivet är en prioriterad satsning bland annat med hjälp av fokusgrupper bland barn och unga. Projektet avslutades under december 2023. En plan för strategisk programverksamhet har tagits fram, som ska garantera en fortsättning i mindre skala efter det att statsbidragen tagit slut. Samarbetet med skolan inom ramen för skolbibliotek har fortskridit och resulterat i ett utkast till handlingsplan för skolbibliotek. Intresset för skolbibliotekets utbud är fortsatt hög. Dock finns utmaningar gällande barn och ungas fritidsläsning, där utbudet och konkurrensen om barnens fritid är stort. Scenkonst i skolan och ”Skapande skola” har under året haft olika aktiviteter från förskoleklass upp till årskurs 2.

Riktlinjerna för föreningsbidrag stärker också barn och ungas möjligheter att aktivt medverka i föreningslivet samt ta del av det utbud som finns. Dels finns en ny bidragsform kring ungdomsstyrelser, dels förväntningar på föreningarna att arbeta med frågor som barnperspektiv, jämlikhet, jämställdhet och mångfald. Antal deltagartillfällen (antal/inv.) (2022) i idrottsföreningar för barn och unga i ålder 7–20 år har ökat från 18,5 (nuvärde 2020) till 19,8.

Kulturskolan har ökat andelen barn och unga som deltar i deras utbud av aktiviteter.

Prioriterat mål och uppföljning:

Ökad delaktighet och trygghet

Utfall: Bedömningen är att målet uppnås.

Prognos augusti 2023: Målet uppnås.

Indikator	Utfall 2021 (nuvärde)	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Delaktighetsindex	58%	67%	59%	Öka i förhållande till nuvärde
Trygghetsmätning	1,88	1,88	1,51	Bibehålla i förhållande till nuvärde

Kommunens hemsida är tillgänglig och informativ för invånarna vilket främjar deras möjligheter till delaktighet. För ökad delaktighet behövs utvecklad och systematisk dialog med invånare i olika fokusfrågor och på olika mötesplatser. Trygghetsvandringar är ett forum för medborgardialog och de genomförs kontinuerligt.

Uppvidinge kommun är en trygg kommun att leva, bo och verka i. För att bibehålla trygghet och låg brottslighet bedrivs förebyggande arbete i samverkan med polisen, som tillsammans med kommunen tar fram lägesbild, problemområden att fokusera och analysera och åtgärdsplan. Strategisk samverkan sköts i det lokala brottsförebyggande rådet. Invånardialog om trygghetsfrågor förs bland annat genom trygghetsvandring, trygghetskväll och stöd till Grannsamverkan. Vidare ges förebyggande information till olika målgrupper vid fysiska möten och på hemsida. Utgångspunkt för arbetet är även medborgarlöften om arbetets inriktning.

Sedan den 1 juli 2023 har kommunen arbetat med uppgifter enligt Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. Enligt lagen ska arbetet vara systematiskt och kunskapsbaserat. Krav är att ta fram en lägesbild, analysera orsaker till problem och vidta åtgärder. Ett råd, en samordnande funktion och en åtgärdsplan ska enligt lag styra, stödja och organisera arbetet. Kommunen har frivilligt arbetat enligt lagens intentioner sedan ett antal år. Det nya brottsförebyggande samordningsansvaret för kommunen innebär att det brottsförebyggande arbetet integreras i samtliga verksamheters ansvarsområden och, om lämpligt, i enlighet med andra författningar.

En lokal trygghetsmätning genomförs årligen av polisen och kommunen. Hösten 2023 var problemindex i Uppvidinge kommun 1,51 (1,81 år 2022). Normalvärde är problemindex 2 (problemnivå 0 är obefintliga problem och nivå 6 är alarmerande påtagliga problem). Över tid har Uppvidinge haft i stort sett samma mätresultat (under 2) och år 2023 ett av de mest trygga. Varken anmälda brott i kommunen eller erfarenheter av trygghetsläget visar på särskilda påfrestningar under året.

Prioriterat mål och uppföljning:

Uppvidinge erbjuder en attraktiv boendemiljö

Utfall: Bedömningen är att målet uppnås.

Prognos augusti 2023: Målet uppnås delvis

Indikator	Utfall 2021 (nuvärde)	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Färdigställda bostäder i flerfamiljs- och småhus under året, antal/1000 inv.	7,4	2,0	1,0	Öka i förhållande till nuvärde
Erbjudande bredband om minst 100 Mbit/s (Agenda 2030)	98%	98%	98%	Minst bibehålla i förhållande till nuvärde
Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer	Värde saknas	64%	64,4%	Öka i förhållande till nuvärde

En plats med en hög boendeattraktivitet är en plats dit människor vill flytta och där människor vill bo kvar. Att skapa en boendeattraktivitet innebär således att skapa en attraktiv plats för människor att vilja bo på. Samhällsserviceförvaltningen arbetar med att ta fram ny mark för bostadsändamål. Målet är att dessa områden skall vara platser dit människor vill flytta. De skall således ha en attraktionskraft som passar just den kategori som platsen är avsedd för. Exempelvis önskar vissa närhet till skola och barnomsorg medan andra kategorier önskar närhet till en aktiv fritid med motionsspår eller liknande.

Kommunstyrelsen beslutade i maj 2023 att ta fram en planeringsstrategi och en kommunomfattande översiktsplan. Planeringsstrategin tar ställning till översiktsplanens aktualitet och vad som ska prioriteras inom den översiktliga planeringen framöver. Hösten inleddes med en heldags kick-off för hela översiktsplansarbete där både tjänstemän och politiker var inbjudna. Arbetet fortsatte i olika tre arbetsgrupper, kommunens ledningsgrupp, en tjänstemannagrupp och politikergrupp. Målet är att planeringsstrategin ska antas av kommunfullmäktige i juni 2024. Därpå följer ett arbete med att ta fram en ny översiktsplan. I planen ingår att peka ut lämpliga bostadsområden och ta ställning till hur kommunen möjliggör attraktivt boende på landsbygden. Vidare beslutade kommunstyrelsen i september 2023 att ett bostadsförsörjningsprogram med riktlinjer för kommunens bostadsförsörjning ska tas fram, med antagande tänkt till hösten 2024. Syftet är att kommunen därigenom kan skapa förutsättningar för bra boende och underlätta att det genomförs. För att intentionerna i både översiktsplaneringen och bostadsförsörjningen ska kunna förverkligas är det viktigt att kommunen arbetar löpande med både översiktsplanering och bostadsförsörjning. En ny varuförsörjningsplan har tagits fram. Syftet är att ha en uppdaterad tillgänglighetsbild av den kommersiella servicen som finns i kommunen. Servicen är viktigt för att vara attraktiva för invånarna. Planen är antogs under hösten i kommunfullmäktigen.

Samhällsserviceförvaltningen arbetar långsiktigt tillsammans med övriga förvaltningar, kommunala bolag samt med privata aktörer för att ta fram ny mark för bostadsutveckling. Byggnationen av Trollstenen (Norrhults förskola) pågår liksom färdigställandet av nya industrilokaler för en extern hyresgäst. Åsedaskolans skolgård har renoverats samt nytt staket har monterats runt Lenhovdaskola. Förvaltningen utvecklar även nya områden som anpassas för en aktiv fritid, i

Klavreström planeras ett Leaderprojekt tillsammans med samhällsföreningen med syfte att iordningställa ett markområde för att kunna sätta i och plocka upp båtar, göra en riktig båtbygga, ett vindskydd med grillplats.

Kultur- och fritidsavdelningen har prioriterat arbetet med attraktiva badplatser och gjort en rad insatser vid de kommunala badplatserna. Nya bryggor har köpts in till ett par badplatser (Ånghultssjön och Sandvik) omklädningsbås, nya bänkar och ny skyltning har satts upp.

I Fröseke, Marhult och Klavreström har de gamla lekplatserna genomgått omfattande renoveringar med bland annat ny lekutrustning och sand. Torget framför Hälsans hus i Åseda har genomgått en uppfräschning. Under renoveringen har blommor planterats och parkbänkar placerats ut. Ankdammen i Norrhult har genomgått en totalrenovering.

Miljö- och byggnadsnämnden bidrar till riktningmålet genom att få fastighetsägare att åtgärda förfallna hus i samhällena. Arbetet med förfallna hus går dock långsamt framåt. Under året har arbetssätt för att delge fastighetsägare bosatta utomlands etablerats. En åtgärd för att komma framåt snabbare är att samverka mer med grannkommuner med liknande problematik och att använda juridisk kompetens när det behövs. Nämnden har arbetat med att ha en god planberedskap. Planberedskap kan beräknas som antal bostäder som går att bygga på kommunal mark enligt gällande detaljplaner per 100 invånare. För 2023 är uppgår detta mätetal till 38², vilket är en ökning jämfört med 2022 då mätetalet uppgick till 36.

Andelen lägenheter i Uppvidingehus regi som är tillgänglighetsanpassade har ökat och ligger på strax under 20%. För att skapa fler attraktiva lägenheter arbetar man med att bygga bort kallhyra och samtidigt installera ny effektiv teknik som minskar energibehovet totalt sett.

Bedömningar att målet uppnås trots att två av tre indikatorer visar på motsatsen grundar sig att man har arbetat intensivt med att skapa förutsättningar för att erbjuda en attraktiv boendemiljö genom att satsa på förskola, skola och underhåll av gemensamma ytor och en strategi framåt genom framtagande av en ny översiktsplan.

Målområde: Samhällsutveckling

Riktningmål: Vi bidrar till en ekologiskt hållbar miljö.

Kommunen verkar för att främja ett hållbart nyttjande av ekosystem, bekämpa klimatförändringar och bidra till hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Adressering: Samtliga nämnder och bolag

Utfall: Bedömningen är att målet ej uppnås.

Prognos augusti 2023: Prognosen är att målet uppnås delvis.

Prioriterade mål och uppföljning:

Ökad hållbar produktion och konsumtion

Utfall: Bedömningen är att målet ej uppnås.

Prognos augusti 2023: Målet uppnås delvis

² Beräknat på 353 möjliga bostäder på kommunal mark per 31 december och 9 300 invånare per 1 november.

Indikator	Utfall 2021 (nuvärde)	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Andel ekologiska livsmedel i kommunala verksamheter (kr, %)	22,0%	20,6%	19,0%	Bibehålla i förhållande till nuvärde
Andel matsvinn i den kommunala skolan (gram/elev)	10,8 g.	10,9 g.	11,9 g.	Minska i förhållande till nuvärde

Under 2023 låg andelen ekologiska inköp för kommunen på 19,0 procent vilket är en minskning från förra året (20,6 procent). Minskningen beror troligen på att tillgången på ekologiska varor varit otillräcklig och att kommunen köpte upp ett e-handelssystem som alla förvaltningar handlar livsmedel i.

Matsvinnet låg på 11,9 g per elev och dag under 2023 vilket är en liten ökning, vad det beror på är svårt att fastställa, då matsvinnet har pendlat upp och ner. Det finns ett ständigt pågående arbete kring matsvinn som ännu inte täcker alla delar av livsmedelshanteringen. En fortsatt utökad arbete kommer ske under 2024, då kosten kommer väga serveringssvinnet.

För att bidra med en hållbar miljö har miljö- och byggnadsnämnden arbetat med olika typer av saneringsärenden. Första saneringsetappen av före detta Björkå glasbruk avslutades under våren 2023. Huvudstudien gällande före detta Johanstorp glasbruk påbörjades innan sommaren. Under sommaren inventerades PFAS-förorenade områden inom kommunen, uppdatering av inventerade och nya områden sker löpande. Under kvartal tre påbörjades det strategiska arbetet med förorenade områden. Huvudstudierna gällande före detta Berghem och Hjertsjö glasbruk avslutades under 2023 (slutdokumentation förväntas vara färdig under januari 2024).

På sågverksfastigheten i Marhult har provtagning av lakvatten genomförts. Provtagningen är utförd vid ett tillfälle och i tre punkter. Resultaten indikerar att vattnets innehåll motsvarar ett lakvatten vid en avfallsanläggning.

Prioriterade mål och uppföljning:

Minska utsläpp av växthusgaser.

Utfall: Bedömningen är att målet uppnås.

Prognos augusti 2023: Målet uppnås

Indikator	Utfall 2021 (nuvärde)	Utfall 2022	Bokslut 2023	Mål 2023
Andel fossiloberoende fordon i kommunorganisationen	28,4%	29,1%	38,2%	Öka i förhållande till nuvärde (mål 2030 100%)
Andel fossiloberoende fordon i kommunala bolag	29,4%	29,4%	100,0%	Minst bibehålla i förhållande till nuvärde (mål 2030 100%)
Andel förnybar energi	61,0%	Värde saknas	66,0%	Öka i förhållande till nuvärde
Användning av stationär energi (kWh/kvm)	140,70 (kommun) 127,90 (bolag)	154,82 (kommun) 95,84 (bolag)	147,11 (kommun) 94,00 (bolag)	Minska i förhållande till nuvärde (mål 2030 102,5 och 94,4)
Emissioner växthusgaser ton/år)	52284 ton	46951 ton	46607 ton	Minska i förhållande till nuvärde (mål 2030 32988 ton)

Alla nämnder har handlingsplaner som utgår från klimat- och energiplanen, som ska bidra till minskad energianvändning över lag. Personalen gör avvägningar om möten ska vara fysiska eller om de kan genomföras digitalt för att minska på bilkörningen. Kommun och tillhörande bolag har ökat andelen bilar som är oberoende av fossila bränslen. Vi har ökat andelen förnybar energi och troligtvis är den ännu högre än 66% som framgår i tabellen då det är en eftersläpning på rapporteringen och vindkraftsparkens fulla produktion ännu inte finns med i rapporteringen. Utsläppet av växthusgaser har minskat med 11%.

Samhällserviceförvaltningen arbetar med att hitta energieffektiva lösningar vid nybyggnation och stora renoveringar. Solceller, jord- och bergvärme väljs vid nybyggnation och renovering av kommunens fastigheter. Samhällsserviceförvaltningen arbetar också med energi och klimatrådgivning för föreningar, mindre företag och privatpersoner så att de har möjlighet att hushålla med energiresurser.

AB Uppvidingehus fortsätter att driva energibesparingsprogram i bolagets och kommunens fastigheter. Arbetet med att byta ut fossildrivna maskiner till eldrift pågår.

Uppcom har påbörjat projektering för solceller.

Riktningmål: Vi bidrar till en god utveckling för näringslivet

Kommunen verkar för att främja en hållbar och god utveckling för näringslivet för ekonomisk tillväxt och produktiv sysselsättning i Uppvidinge.

Adressering: Samtliga nämnder och bolag

Utfall: Bedömningen är att målet uppnås.

Prognos augusti 2023: Prognosen är att målet uppnås delvis.

Prioriterat mål och uppföljning:

Vi bidrar till en god utveckling av näringslivet.

Utfall: Bedömningen är att målet uppnås.

Prognos augusti 2023: Målet uppnås delvis.

Indikator	Utfall 2021 (nuvärde)	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Företagsklimat ranking	171	115 (nuvärde)	152	Minska i förhållande till nuvärde
Företagsklimat Svenskt näringsliv, Service och bemötande	3,01	3,82 (nuvärde)	3,21	Öka i förhållande till nuvärde
Antal nyregistrerade företag i kommunen per 1000 invånare	Medelvärde över 5 år: 5,5	8,10	8,80	Öka i förhållande till medelvärde över 5 år.

Under året har kommunstyrelsen verkat för att sörja för att Uppvidinge har en god och säker elförsörjning. Det har förts dialog med EON för att utveckla en kraftstation. Under hösten har kommunen köpt in två reservkraftverk som är portabla och kan trygga framtida behov av reservkraft.

Samhällsserviceförvaltningen har arbetat intensivt med att ta fram ny verksamhetsmark på Källehylte industriområde i Åseda. Strävan är att ha färdigställd mark där kommunen kan erbjuda företag snabbt är en fördel. Under året har det även pågått arbete med att ta fram mer verksamhetsmark i Lenhovda. Främst i det område som går under arbetsnamnet "Blixtavägen" men även i området som går under arbetsnamnet "Vagnvägens förlängning".

Under våren har det genomförts frukostmöten där ett företag får presentera sig mot en digital publik. Näringslivsutvecklaren har också anordnat träffpunkter och möten för ett antal VD inom företagen i Uppvidinge. Under hösten har näringslivsutvecklartjänsten förändrats, delas numera med barn- och utbildningsförvaltningen för att få ett tätare samarbete mellan näringsliv och utbildning/kompetensförsörjning.

I näringslivsrankningen 2023 återfanns Uppvidinge på plats 152, vilket var ett tapp på 37 placeringar jämfört mot 2022. Det sammanfattade omdömet från de företag som svarat på enkäten var 3,38 jämfört med 2022 års värde som var 3,51. Det var 104 företag som svarade på enkäten. Störst tapp var hur företagen uppfattade påverkan av brottslighet och otrygghet i kommunen, där tappades det 128 placeringar. Vi höjer vårt värde "service och bemötande" marginellt från 3,18 till 3,21. Det värdet som angavs som nuvärde 3,82 var det samlade värdet på nationell nivå vad politiker hade svarat i enkätundersökningen.

Antalet nystartade företag har ökat under 2023. Det har startats 58 nya företag i Uppvidinge. Det tidigare värdet (8,2) var ett medelvärde på hur många nystartade företag/1000 invånare det har registrerats under de senaste 5 åren (2017–2021) och för perioden 2019–2023 är värdet 8,8 så en uppgång. I Sverige ökade konkurserna med 29% i jämförelse till år 2022. I Uppvidinge kommun var antalet konkurser oförändrat, 5 stycken under 2023 och samma antal som år 2022. Konkurserna minskade bara i Västernorrlands och Kronobergs län. Totalt finns det 1225 företag i Uppvidinge kommun (2023).

Ekonomisk ställning

Den följande redovisningen avser Uppvidinge kommun eftersom gemensam budget för koncernen inte upprättas. Det redovisade resultatet för Uppvidinge kommun är -31,3 miljoner kronor, vilket innebär en negativ avvikelse mot budget på 11,3 miljoner kronor. Utfallet i förhållande till resultatprognosen i delårsrapporten per sista augusti har försämrats med 4,3 miljoner kronor, främst till följd av försämrat resultat för välfärds- och omsorgsnämnden.

Budgetutfall per nämnd tkr	2023	2022	2021	2020	2019
Kommunstyrelse	-3 084	-4 637	-1 206	3 377	-193
Barn- och utbildningsnämnd	881	6 753	3 416	433	-5 047
Välfärds- och omsorgsnämnd	-32 947	-2 559	-2 557	5 711	-5 462
Miljö- och byggnadsnämnd	181	494	525	69	603
Lönenämnden HUL	0	0	0	0	0
Total	-34 968	51	178	9 590	-10 098

Efter tre år i rad med positivt budgetutfall för nämnderna är trenden i år bruten. Kommunfullmäktige har i september, efter ansökan från välfärds- och omsorgsnämnden, tillfört nämnden 2,5 miljoner kronor av tidigare års överskott av schablonersättning för nyanlända till följd av kraftigt ökade kostnader för placeringar. Välfärds- och omsorgsnämnden har under året vid ett antal tillfällen deltagit vid kommunstyrelsens sammanträden för redovisning av både ekonomi och verksamhet.

Trots aktivt arbete är utfallet för kommunstyrelsen negativt. Kostnaderna för el och uppvärmning har ökat i de kommunala lokaler som förvaltas av AB Uppvidingehus, ett underskott på totalt 1,1 miljoner kronor redovisades av bolaget i samband med slutlig avstämning i slutet av januari. Kommunfullmäktige tog 2023-05-02, § 79 beslut om stöd till Åseda Folkets Hus med 1,8 miljoner kronor för installation av ny ventilationsanläggning. Några medel tillfördes inte avdelningen, av beslutet framgår att kostnaden får belasta resultatet. Kostverksamheten redovisar ett underskott till följd av kraftigt ökade livsmedelspriser och ökade personalkostnader.

Inom barn- och utbildningsnämnden är det vakanta tjänster, tjänster som tillsatts med ej behörig personal samt ökade statsbidrag som förklarar överskottet i förhållande till budget. En kostnad för projektering gällande anpassad grundskola belastar barn- och utbildningsförvaltningen med 1,9 miljoner kronor. En kostnad på 1,5 miljoner kronor belastar barn- och utbildningsförvaltningen 2023 i form av utredningskostnader för nybyggnation av ny skola i Älghult samt anpassning av lokaler för lärare och elever under byggtiden.

Inom välfärds- och omsorgsnämnden är det individ och familjeomsorgen som har det största negativa utfallet på 14,6 miljoner kronor. Detta beror främst på minskade bidrag från Migrationsverket, ökade personalkostnader och ökade placeringskostnader. Äldreomsorgen redovisar ett underskott på 10,5 miljoner kronor då ökade behov har bidragit till att personalkostnaderna ökat med 25 % mot föregående år. Av det negativa utfallet inom omsorgen för funktionsnedsatta på 8,2 miljoner kronor utgör kostnaden för avbrytandet av projekt Smedjan till 5,2 miljoner kronor.

Inom Miljö- och byggnadsnämnden har intäkterna för bygglov minskat. Lägre personalkostnader till följd av föräldraledigheter och vakanser under delar av året ger ett positivt budgetutfall på personalkostnaderna.

Budgetutfall			
Finansverksamhet, tkr	2023	2022	2021
Kommunalskatt	11 535	6 397	12 854
Bidrag och utjämning	8 187	1 347	4 548
Centrala fonder mm	4 211	8 871	2 164
Tvistemål	-500	-1 000	-4 000
Pensionskostnader	-4 690	6 570	-2 910
*Finansnetto	4 884	2 629	1 156
Realisationsvinst	0	0	21
Total	23 627	24 815	13 833

*exkl finansiell kostnad för pensioner

Finansverksamheten redovisar ett överskott på 23,6 miljoner kronor. Utfallet för kommunalskatten är positivt till följd av högre ökningstakt än budgeterat, 4,3 procent mot budgeterat 3,9. Generella statsbidrag och utjämningsposter visar också på ett överskott. I februari 2023 lämnade Skatteverket information till kommunerna om att det uppstått fel i beräkningarna av kostnadsutjämnningen för kommuner för 2022 och 2023. Uppvidinge kommun har till följd av felet fått cirka en miljon kronor lägre utjämningsintäkt än berättigat 2022 och då. Skatteverket nu reglerat felet under 2023 så påverkade i stället intäkten 2023 års resultat i positiv riktning.

Det kraftiga skyfallet i Älgshult i juli 2021 orsakade översvämning i samhället. Inträngande vatten drabbade ett 40-tal villor och andra fastigheter. Flera försäkringsbolag gör gällande att kommunen i egenskap av VA-huvudman genom eventuella fel och brister kan ha orsakat skadorna. I bokslutet 2021 avsattes fyra miljoner kronor för utredning, kommande juridiska processer och eventuella ersättningar till skadelidande om kommunen anses ansvarig för skadorna. Under 2022 avsattes ytterligare en miljon kronor och under 2023 ytterligare 500 tusen kronor då det under året har inkommit nya krav.

Ökade pensionskostnader påverkar resultatet negativt med 4,7 miljoner kronor. De centrala medlen för kompetensutveckling, digitalisering samt kapitalkostnader för planerade investeringsprojekt ger ett överskott på 3 miljoner kronor. Mellanskillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader, (exklusive finansiell kostnad för pensioner) finansnettot, ger ett positivt utfall. Räntekostnaderna ger ett bättre utfall än budgeterat då vi haft möjlighet att förskjuta upplåningen för de stora investeringarna till den senare delen av året. Ränteinkomsternas överskott beror på höjda räntenivåer för inlåningen.

Investeringar

De samlade investeringarna 2023 uppgår till historiskt höga 174 miljoner kronor, vilket ändå är 77 miljoner kronor lägre än den budgeterade nivån för året. Under året har ett antal större investeringsprojekt avbrutits. Därutöver förklarar ej använda disponibla budgetmedel överskottet. Större investeringsprojekt som har genomförts är förbättringsåtgärder i lokaler, inköp av modul till Alstermoskolan samt åtgärder inom vatten- och avloppsnätet. Större investeringsprojekt som ännu pågår är arbete med iordningsställande av industrimark, uppförande av industrilokal samt ny förskola i Norrhult. Under året har kommunfullmäktige beslutat om att avbryta projekten med ny anpassad grundskola i Åseda, korttidsboendet i Lenhovda samt ny grundskola i Älgshult (för att i stället sälja befintlig skola till en extern aktör som river och iordningsställer en nybyggd skola som hyrs av kommunen).

Balanskravsresultat

För Sveriges kommuner gäller balanskravet, vilket innebär att kommunernas intäkter för varje enskilt år måste överstiga kostnadernas. I årsredovisningen upprättas en separat balanskravsavstämning som ska visa om balanskravet för året är uppnått eller inte. Balanskravsresultatet kan skilja sig från årets resultat om kommunen under året har redovisat realisationsvinster eller förluster. Hänsyn till förändringar i resultatutjämningsreserven tas också vid beräkning av balanskravsresultatet. Ett negativt balanskravsresultat ska återställas inom tre år.

Balanskravsavstämning, tkr	2023	2022
Årets resultat	-31 343	31 468
Realisationsförlust	55	
Realisationsvinst	-376	-1 489
Årets resultat efter justering	-31 664	29 979
Medel till resultatjämningsreserv	0	-22 550
Medel från resultatutjämningsreserv	31 664	0
Årets balanskravsresultat	0	7 429

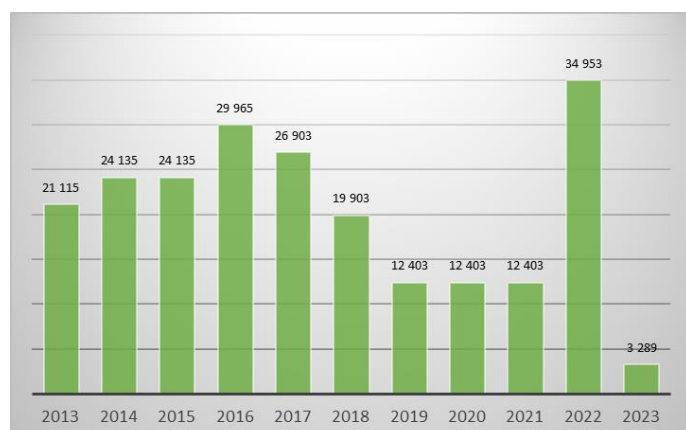
År/tkr	Balanskravsresultat	
	Årets	Ackumulerat
2017	-1 134	-1 134
2018	-19 169	-20 303
2019	-11 956	-32 259
2020	34 188	0
2021	18 806	0
2022	7 429	0
2023	0	0

Årets balanskravsresultat före förändring av resultatutjämningsreserven uppgår till -31,7 miljoner kronor. Kommunfullmäktige föreslås i samband med fastställande av årsredovisningen ianspråkta 31,7 miljoner kronor ifrån resultatutjämningsreserven. Detta med hänvisning till riktlinjer för resultatutjämningsreserven antagna av kommunfullmäktige 2024-03-12 under rubriken utnyttjande från resultatutjämningsreserven, punkt 1. Den anger att resultatutjämningsreserven kan nyttjas då den reala skatteunderlagsutvecklingen understiger den genomsnittliga för de senaste 10 åren. Den reala skatteunderlagsutvecklingen under 2023 uppgick till -1,5 % vilket därmed kraftigt understiger den genomsnittliga för de senaste 10 åren på +1,7 %.

Resultatutjämningsreserv

Under 2013 beslutade Kommunfullmäktige att inrätta en resultatutjämningsreserv (RUR) inom det egna kapitalet. Resultatutjämningsreserven består av tidigare års positiva resultat. Av riktlinjerna för god ekonomisk hushållning som fastställts av Kommunfullmäktige, framgår hur resultatutjämningsreserven ska hanteras i kommunen. Det är Kommunfullmäktige som i samband med fastställande av årsredovisningen beslutar om förändringar i resultatutjämningsreserven.

Vid balansdagen 2023 uppgår reserven till 35 miljoner kronor. Kommunfullmäktige föreslås att ianspråkta 31,7 miljoner kronor ifrån reserven i år, vilket innebär att reserven efter beslut kommer att uppgå till 3,3 miljoner kronor.



Väsentliga personalförhållanden

Medarbetarna i Uppvidinge kommunkoncern utgör den främsta och viktigaste förutsättningen för att skapa en god livskvalitet för invånare i kommunen. Varje dag utför våra kompetenta medarbetare sitt uppdrag med god kvalitet för dem som vi är till för.

Ett viktigt mål i Uppvidinge kommun är att vara en attraktiv arbetsgivare med engagerade medarbetare och att såväl fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö ska främja god hälsa.

Viktiga händelser inom personalområdet

Kompetensförsörjning

En av koncernens största utmaning inför framtiden är kompetensförsörjningen. För att kunna attrahera nya medarbetare är en god arbetsmiljö viktig och en av de mest avgörande faktorerna är att en god grundbemanning finns på plats. Våra viktigaste ambassadörer för kommunen och våra uppdrag är såväl medarbetare som politiker.

Arbete är uppstartat inom några verksamheter för att se över karriärvägar och utvecklingsmöjligheter. Bland annat med en handlingsplan utifrån HÖK 21 för Lärarförbundets och Lärarnas riksförbunds samverkansråd, samt inom Kommunals avtalsområde inom omsorgsverksamheterna.

Omsättningen på chefer i kommunen är fortsatt hög. Det innebär stor påfrestning i våra verksamheter där arbetsmiljö och kvalitet blir lidande.

Lönebildning

Inför löneöversyn 2023 hade samtliga fackliga organisationer en gällande huvudöverenskommelse, förutom Kommunal. Det innebar en sammanhållen löneöversyn med ny lön utbetald i april, förutom Kommunal som fick utbetalning i juli.

Medianlönen för samtliga månadsanställda är 31 350 kronor. Lönekvoten, alltså kvoten av kvinnors medianlön delat med mäns medianlön har förbättrats. Inga osakliga löneskillnader framkom i den årliga lönekartläggningen.

Arbetsmiljö och hälsa

Under våren har utbildning för samtliga chefer och skyddsombud genomförts inom arbetsmiljöområdet. Fokus har varit systematiskt arbetsmiljöarbete, tillbud/arbetsskador och rehabilitering.

Medarbetaren har under året haft möjlighet till 500 kr friskvårdspeng att använda till valfria friskvårdsaktiviteter. Utöver det har medarbetarna fått möjlighet till 20 kostnadsfria träningspass hos ett antal aktörer i Uppvidinge kommun. Totalt är det ett värde på cirka 2 000 kr i friskvårdspeng.

Kommunens första Medarbetarfeedback genomfördes under september, där samtliga månadsanställda fick svara på ett antal frågor. Totalindex blev 74. Frågor kring samarbete fick högst värde. Den enskilda frågan som hade lägst värde var "Mitt arbete är fritt från ofta återkommande eller långvarig negativ stress". Samtliga verksamheter ska därefter arbeta med styrkor och fokusområden. Verksamheterna ska också arbeta med två gemensamma frågor; information om kränkande särbehandling, samt frågan "Jag rekommenderar min arbetsplats till andra".

Rekryteringscenter

Under året har ett intensivt arbete med beslutsunderlag, omorganisation och uppstart av Rekryteringscenter skett. Rekryteringscenter har uppdragen kring korttidsbemanning, central schemahantering, samt administration kring löner och anställningsavtal. En styrgrupp bildades i januari och beslut togs i Kommunstyrelsen i maj. Under hösten gjordes en omorganisation kring ett antal administrativa tjänster inför flytt av resurser såväl till Rekryteringscenter som till förvaltningarna. Enhetschefen började första oktober och förberedde starten. Lokal anpassades på Uppvidinge lärcenter. Alla timanställningar på Vårhålls- och omsorgsförvaltningen är från och med första januari 2024 anställda på Rekryteringscenter. Övrigt planeras under våren 2024.

Personalstruktur

En stor andel, 84 procent, av de anställda i koncernen är kvinnor.

Antal anställda	2023	2022
Totalt koncern	902	894
Varav kvinnor	746	744
Varav män	156	150
Varav tillsvidareanställda	811	814
Kommun	828	829
Varav kvinnor	696	701
Varav män	132	128
Varav tillsvidareanställda	751	757

(tabellen avser månadsanställda)

Antalet årsarbetare har ökat med 5.

Antal årsarbetare	2023	2022
Totalt koncern	738	733
varav kommun	679	677
Barn- och utbildn. förvaltn.	270	280
Vårhålls- o omsorgsförvaltningen	313	299
Samhällsserviceförvaltning	58	60
Kommunledningsförvaltning	22	20
Miljö- och byggnadsförvaltning	11	12
Lönenämnden HUL	5	6
AB Uppvidingehus	48	45
UppCom AB	11	11

(tabellen avser månadsanställda)

Antal timmar som är utförda av timanställda motsvarar 64 årsarbetare.

En stor andel av de anställda är i åldersgruppen 30-59. Andelen i yngre åldrar minskar medan de som är över 60 ökar.

Åldersgrupp, %	Uppvidinge kom		AB Uppvidingehus		UppCom AB	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
0-19	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-29	12,0	12,0	8,0	6,0	9,0	9,0
30-39	23,0	24,0	14,0	20,0	0,0	0,0
30-49	22,0	22,0	32,0	25,0	18,0	18,0
50-59	27,0	27,0	34,0	37,0	73,0	73,0
60+	16,0	16,0	12,0	12,0	0,0	0,0

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron är fortsatt hög, men har minskat något. Alla förvaltningar har minskat, förutom Valfärds- och omsorgsförvaltningen som har en fortsatt negativ trend.

HR-konsulterna har kvartalsvisa uppföljningar med cheferna för att gå igenom återkommande korttidsfrånvaro, samt individuella rehabiliteringsprocesser. Detta med mål att komma i gång med tidiga och aktiva insatser i rehabiliteringsprocesserna. Antalet rehabiliteringsärenden som inte har aktiva åtgärder har kraftigt minskat.

Sjukfrånvaro, %	2023	2022
Total sjukfrånvaro	8,4	8,6
Barn- och utbildningsförvaltning	7,4	8,0
Valfärds- o omsorgsförvaltningen	10,8	10,2
Samhällsserviceförvaltning	4,7	6,1
Kommunledningsförvaltning	1,9	3,2
Lönenämnden HUL	8,8	10,3
Miljö- och byggnadsförvaltning	2,4	3,4

Långtidssjukfrånvaro, %	2023	2022
Total långtidssjukfrånvaro	58	49
Barn- och utbildningsförvaltning	55	45
Valfärds- o omsorgsförvaltningen	62	52
Samhällsserviceförvaltning	45	45
Kommunledningsförvaltning	45	36
Lönenämnden HUL	78	89
Miljö- och byggnadsförvaltning	0	3

Sjukfrånvaro, per kön %	2023	2022
Total sjukfrånvaro	8,4	8,6
Kvinnor	9,2	9,1
Män	4,2	5,7

Sjukfrånvaro, åldersgrupper	2023	2022
29 år och yngre	7,5	10,8
30 – 49 år	6,7	7,4
50 år och äldre	9,6	9,8

Förväntad utveckling

Uppvidinge kommun står inför stora utmaningar, bland annat när det gäller de ekonomiska förutsättningarna, den demografiska utvecklingen, kompetensförsörjningen, minskande statsbidrag och de ökade investeringsbehoven. Rysslands militära aktion mot Ukraina påverkar inte minst genom vår anslutning till NATO den kommunala verksamheten och ekonomin. Vi behöver fortsätta att arbeta med kunskapsresultaten inom skolan och förväntningarna på välfärden ökar, en trend som märks av i hela landet. Inför de utmaningar vi har framför oss krävs det att vi inom varje verksamhet ser och tar tillvara de utvecklings- och effektiviseringsmöjligheter som finns för att få ut det mesta ur varje skattekrona.

I november 2023 fastställde Kommunfullmäktige budget och verksamhetsplan för 2024 – 2026. Resultatnivån i budgeten är negativ för 2024, resultatutjämningsreserven kan behöva användas för att undvika behov om återställande av de negativa resultaten. Från 2025 beräknas kommunen åter nå positiva ekonomiskt resultat igen, vilket delvis beror på att ett omställningspaket om totalt 20 miljoner kronor förväntas få full effekt då samtidigt som pensionskostnaderna förväntas sjunka. Budgeten förutsätter dock att nämnderna håller sig inom tilldelade ramar och att befolkningsnivån i kommunen ska öka från nuvarande nivå.

Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, har i mitten av februari 2024 publicerat en ny prognos avseende den samhällsekonomiska utvecklingen. Prognosen för de kommande åren avseende utvecklingen av skatteunderlaget, konjunkturläget och inflationstakten ger något förbättrade förutsättningar för kommunen. Perioden av rekordhög prisökningar ligger bakom oss och en fortsatt nedåtgående trend förutses för inflationen globalt. Centralbankerna kommer av detta skäl att kunna sänka styrräntorna i år. Det tar dock tid för ränteförändringar att få full effekt i ekonomin. Trots att Riksbanken sänker styrräntan innan sommaren och att inflationen i Sverige under det andra halvåret i år skjuter under inflationsmålet på 2 procent bedöms det dröja tills 2025 innan svensk BNP-tillväxt tar ordentlig fart

Den demografiska utvecklingen, i kombination med att flertalet befintliga verksamhetslokaler inte är ändamålsenliga har skapat ett behov av både om-, till- och nybyggnation av verksamhetslokaler. Budgeten för underhåll av verksamhetsfastigheter har successivt förstärkts de senaste åren. Av investeringsplanen som fastställdes av Kommunfullmäktige i november framgår att investeringsbehovet för åren 2024 – 2026 uppgår till 380 miljoner kronor. Den höga investeringsnivån medför behov av nyupplåning och även ökade driftkostnader för verksamheterna.

För att göra Uppvidinge kommun attraktiv för nuvarande och framtida invånare behöver Uppvidingehuset erbjuda bostäder som möter deras behov. Detta inkluderar att skapa moderna och funktionella bostäder med tillgång till tjänster som bidrar till en hög livskvalitet. Då nybyggnationen är starkt begränsad under kommande period, så kommer renoweringar och restaureringar att prioriteras. Uthyrningsgraden av bostäder har gått ner de senaste tre åren och är en viktig faktor att följa. Utbudet behöver följa efterfrågan och planerna kan behöva ändras. Utbyggnad och förtätning av fibernätet fortsätter i UppCom AB:s regi.



Ekonomisk redovisning

Den ekonomiska redovisningens innehåll

- Resultat och balansräkning inklusive notapparater
- Redovisningsprinciper
- Drift- och investeringsredovisning

Resultaträkning

	Not	Kommun Budget	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Verksamhetens intäkter	1	139 340	151 426	152 110	221 100	214 432
Verksamhetens kostnader	2	-820 988	-863 968	-785 283	-913 374	-826 514
Avskrivningar	3	-22 878	-19 271	-18 876	-34 095	-33 734
Verksamhetens nettokostnader		-704 526	-731 813	-652 048	-726 369	-645 816
Skatteintäkter	4	448 728	460 263	445 964	460 263	445 964
Generella statsbidrag	5	238 598	246 785	238 258	246 785	238 258
Verksamhetens resultat		-17 200	-24 765	32 174	-19 320	38 407
Finansiella intäkter	6	400	3 188	1 688	3 913	1 906
Finansiella kostnader	7	-3 200	-9 766	-2 395	-15 304	-4 105
Resultat efter finansnetto		-20 000	-31 343	31 468	-30 711	36 207
Extraordinära poster		0	0	0	0	0
Årets resultat		-20 000	-31 343	31 468	-30 711	36 207

Kassaflödesanalys

	Not	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		-31 343	31 468	-30 711	36 207
Justering för avskrivningar		19 271	18 876	34 095	33 734
Justering för avsättningar		14 769	-3 659	17 247	-1 168
Övrig justering	8	1 347	162	1 184	8 524
Justering för realisationsvinst/förlust	9	-321	-1 489	-321	-1 489
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital		3 724	45 358	21 494	75 807
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar					
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		2 362	-19 150	1 326	-8 503
Ökning / minskning förråd och lager		-19 425	-3 395	-19 368	-3 032
Ökning/minskning av kortfristiga rörelseskulder		20 526	-4 104	19 384	1 693
Kassaflöde från den löpande verksamheten		7 187	18 709	22 835	65 965
Investeringsverksamheten					
Försäljning av anläggningstillgångar/investeringsbidrag	10	2 052	285	2 052	287
Investering i materiella anläggningstillgångar		-153 149	-28 886	-187 327	-63 200
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-151 097	-28 601	-185 275	-62 913
Finansieringsverksamheten					
Förändring av finansiella anläggningstillgångar		28	-2 460	2 234	-254
Förändring av långfristiga skulder		79 904	1 685	86 212	-8 912
Minskning av långfristiga fordringar		0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		79 932	-775	88 446	-9 166
Bidrag till statlig infrastruktur					
Bidrag till statlig infrastruktur		1 825	911	1 825	911
Bidrag till statlig infrastruktur		1 825	911	1 825	911
Årets kassaflöde		-62 154	-9 756	-72 168	-5 203
Likvida medel vid årets början		149 085	158 841	173 797	179 001
Likvida medel vid årets slut		86 931	149 085	101 628	173 797

Balansräkning

	Not	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	288 606	265 559	628 927	589 782
Pågående ny- och ombyggnationer	12	126 476	21 866	174 271	66 254
Maskiner och inventarier	13	22 402	17 879	31 554	27 847
Bilar och andra transportmedel	14	2 227	3 607	2 259	3 671
Balansposter enligt särskild lag		0	0	246	320
Summa materiella anläggningstillgångar		439 711	308 911	837 256	687 873
Finansiella anläggningstillgångar	15	29 906	29 934	29 340	31 574
Summa anläggningstillgångar		469 617	338 845	866 596	719 447
Bidrag till infrastruktur	16	13 653	15 479	13 653	15 479
Summa bidrag till infrastruktur		13 653	15 479	13 653	15 479
<u>Omsättningstillgångar</u>					
Förråd mm		22 820	3 395	23 148	3 780
Fordringar	17	81 840	84 202	81 916	83 242
Kassa och bank	18	86 931	149 085	101 628	173 797
Summa omsättningstillgångar		191 590	236 681	206 693	260 819
SUMMA TILLGÅNGAR		674 860	591 004	1 086 942	995 744
SKULDER OCH EGET KAPITAL					
<u>Eget kapital</u>					
Ingående eget kapital		287 231	278 314	391 851	379 130
Ingående resultatutjämningsreserv, se notupplysning		34 953	12 403	34 953	12 403
Nytt ingående kapital		322 184	290 717	426 804	391 533
Årets resultat		-31 343	31 468	-30 711	36 207
Summa eget kapital		290 841	322 184	396 093	427 739
<u>Avsättningar</u>					
Avsättning för pensioner	19	99 427	76 593	99 723	76 857
Andra avsättningar	20	9 011	17 076	9 011	17 076
Uppskjuten skatt		0	0	24 359	21 913
Summa avsättningar		108 438	93 669	133 093	115 846
<u>Skulder</u>					
Långfristiga skulder	21	124 094	44 190	373 470	287 258
Kortfristiga skulder	22	151 487	130 961	184 285	164 901
Summa skulder		275 581	175 151	557 755	452 158
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		674 860	591 004	1 086 942	995 744
Ansvars- och borgensförbindelser					
Borgensförbindelser, kommunala bolag		239 473	235 827	239 473	235 827
Borgensförbindelser, övriga		16 387	17 283	16 705	17 592
Pensionsförpliktelser inkl löneskatt	23	181 753	176 769	181 753	176 769
Summa		437 613	429 879	437 931	430 188

Notapparat

	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Not 1				
<u>Verksamhetens intäkter</u>				
Försäljningsmedel	15 903	14 158	24 533	21 714
Taxor och avgifter	36 318	34 998	31 341	30 525
Hyror och arrenden	10 984	11 000	22 068	32 829
Försäljning av verksamhet	7 260	8 318	60 925	43 945
Försäljning av anläggningstillg	376	1 489	376	1 489
Bidrag	80 585	82 147	80 646	82 710
Övriga ersättningar		0	1 211	1 220
	151 426	152 110	221 100	214 431
Not 2				
<u>Verksamhetens kostnader</u>				
Bidrag	22 210	21 169	5 846	5 262
Entreprenad och köp av verks	158 108	147 916	236 357	211 010
Lokalhyror	42 168	39 150	-2 581	6 130
Personalkostnader	504 425	452 603	550 252	496 354
Övriga inköp	33 477	35 279	33 870	40 830
Övriga kostnader	103 580	89 166	86 988	64 221
Skatteskostnad		0	2 644	2 706
	863 968	785 283	913 374	826 514
Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision finns under upplysningar.				
Not 3				
<u>Avskrivningar</u>				
Avskrivning anläggningstillg.	18 022	17 746	32 846	32 604
Avskrivning leasing	1 249	1 130	1 249	1 130
	19 271	18 876	34 095	33 734
Not 4				
<u>Skatteintäkter</u>				
Egna skatteintäkter	450 383	431 893	450 383	431 893
Slutavräkning tidigare år	2 451	3 032	2 451	3 032
Prognosavräkning bokslutsår	7 428	11 040	7 428	11 040
	460 263	445 964	460 263	445 964
Skatteintäkterna baseras på SKR:s decemberprognos				
Not 5				
<u>Generella statsbidrag</u>				
Inkomstutjämnning	151 515	137 790	151 515	137 790
Kostnadsutjämnning	49 910	48 762	49 910	48 762
LSS utjämnning	-4 358	-3 734	-4 358	-3 734
Generella statsbidrag	6 077	9 269	6 077	9 269
Regleringsavgift	22 048	26 026	22 048	26 026
Kommunal fastighetsavgift	21 594	20 146	21 594	20 146
	246 785	238 258	246 785	238 258
Not 6				
<u>Finansiella intäkter</u>				
Räntor	2 836	1 330	3 216	1 521
Övriga finansiella intäkter	352	358	697	385
	3 188	1 688	3 913	1 906

	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Not 7				
<u>Finansiella kostnader</u>				
Räntor på lån	1 024	303	5 615	1 715
Räntor på pensionsskuld	8 537	1 895	8 537	1 895
Övriga finansiella kostnader	205	197	1 152	495
	9 766	2 395	15 304	4 105
Not 8				
<u>Övriga justeringar</u>				
Flytt av investering till drift	2 596	613	2 596	613
Förändring pågående inv	0	0	0	8 362
Avskrivning leasingbilar	-1 249	-1 130	-1 303	-1 130
Övrig justering leasingbilar	0	219	-109	219
Justering försäljning fastighet	0	460	0	460
	1 347	162	1 184	8 524
Not 9				
<u>Realisationsvinst/förlust</u>				
Reavinst, försäljning av fastighet	0	0	0	0
Reavinst, försäljning av fin tillg	0	0	0	0
Reavinst, försäljning av anl tillg	-376	-1 489	-376	-1 489
Reavinst, försäljning inv	0	0	0	0
Reaförlust, försäljn av maskin	55	0	55	0
	-321	-1 489	-321	-1 489
Not 10				
<u>Investeringsverksamhet</u>				
Investeringsbidrag / intäkt	0	0	0	0
Försäljning av anläggningstillg	2 052	285	2 052	287
Försäljning av fin. anläggningstill	0	0	0	0
Försäljning av industrifastigheter	0	0	0	0
Försäljning av exploateringsfast.	0	0	0	0
	2 052	285	2 052	287
Not 11				
<u>Mark, byggnader och tekniska anläggningar</u>				
Ack. Anskaffningsvärde	748 737	737 192	1 232 299	1 207 997
Ack avskrivning	-471 343	-456 660	-630 680	-609 186
Ack nedskrivning	-11 837	-11 837	-11 837	-11 837
Årets ingående värde	265 559	268 694	589 782	586 974
Årets investeringar	29 000	10 188	29 021	26 267
Avyttringar och utrangeringar	-1 368	-1 302	-1 368	-1 302
Inkomster	0	0	0	0
Återförda nedskrivningar	0	0	0	0
Årets avskrivning	-14 525	-14 683	-26 769	-26 759
Aktivering pågående	9 940	982	38 260	2 923
Övriga förändringar	0	1 679	0	1 679
Utgående värde	288 606	265 559	628 927	589 782

	Kommun 2023	Kommun 2022		Kommun 2023	Kommun 2022
Not 11 forts					
Markreserv			Affärsfastigheter		
Ack. Anskaffningsvärde	44 457	42 963	Ack. Anskaffningsvärde	50 562	51 781
Ack. Avskrivning	-165	-158	Ack avskrivning	-50 562	-50 512
Ack nedskrivningar	-1 384	-3 459	Årets ingående värde	0	1 269
Årets ingående värde	42 906	39 344	Årets investeringar	0	0
Årets investeringar	1 192	998	Aktivering pågående	0	0
Aktivering pågående		976	Avyttringar och utrangeringar	0	-1 219
Nedskrivningar		1 678	Årets avskrivningar	0	-50
Avyttringar och utrangeringar	-796	-83		0	0
Årets avskrivningar	-7	-7			
Utgående värde	43 295	42 906	Upplysning om avskrivningstider och metoder framgår av investeringsredovisningen		
Verkligt värde av kommunens mark inklusive Hovgård överstiger det bokförda värdet.					
Verksamhetsfastigheter					
Ack. Anskaffningsvärde	342 296	338 888			
Ack. Avskrivning	-190 014	-180 042			
Ack. Nedskrivning	-5 712	-5 712			
Årets ingående värde	146 570	153 135			
Årets investeringar	7 341	3 402			
Aktivering pågående	280	6			
Årets nedskrivningar	0	0			
Avyttringar och utrangeringar	-572	0			
Årets avskrivning	-9 570	-9 973			
	144 049	146 570			
Fastighet för annan verksamhet					
Ack. Anskaffningsvärde	202 882	198 282			
Ack. Avskrivning	-164 528	-161 985			
Ack. Nedskrivning	-1 030	-1 030			
Årets ingående värde	37 324	35 267			
Årets investeringar	5 249	4 600			
Aktivering pågående		0			
Årets nedskrivningar		0			
Avyttringar och utrangeringar		0			
Årets avskrivning	-2 718	-2 543			
	39 854	37 324			
Publika fastigheter					
Ack. Anskaffningsvärde	105 053	103 866			
Ack. Avskrivning	-65 595	-63 487			
Ack. nedskrivning	-700	-700			
Årets ingående värde	38 758	39 679			
Årets investeringar	15 218	1 187			
Aktivering pågående	9 661	0			
Avyttringar och utrangeringar		0			
Årets nedskrivningar		0			
Årets avskrivning	-2 229	-2 108			
	61 408	38 758			

	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Not 12				
<u>Pågående investeringar</u>				
Ingående nedlagda kostnader	21 867	9 261	66 253	46 353
Under året nedlagda kostnader	117 146	15 562	148 872	33 180
IB överfört till pågående		0	-9 940	0
Överfört till drift	-2 596	-1 975	0	0
Under året avsl investeringar	-9 940	-982	-30 916	-13 280
	126 476	21 867	174 271	66 253
Not 13				
<u>Maskiner och inventarier</u>				
Ack anskaffningsvärde	169 875	167 024	209 461	205 995
Ack avskrivning	-151 409	-147 885	-181 026	-174 850
Ack neskrivning	-588	-588	-588	-588
Årets ingående värde	17 879	18 551	27 847	30 556
Årets investeringar	8 383	3 136	10 049	3 753
Årets inkomster	0	0	0	0
Aktivering pågående	0	0	0	0
Årets försäljning/utrangering	-363	-285	-391	-287
Årets avskrivning	-3 497	-3 523	-5 951	-6 176
Övrig justering	0	0	0	0
	22 402	17 879	31 554	27 847
Not 14				
<u>Bilar och andra transportmedel</u>				
Leasingbilar	2 227	3 607	2 259	3 671
	2 227	3 607	2 259	3 671
<u>Finansiella leasingavtal</u>				
Totala minimileaseavgifter	2 227	3 607	2 259	3 671
Framtida finansiella kostnader	0	0	0	0
Nuvärde av minimileaseavg	2 227	3 607	2 259	3 671
Nuvärdet förfaller enligt följande				
Inom 1 år	2 571	1 995	2 571	2 029
Senare än inom 1år men inom 5å	1 187	2 470	1 187	0
Senare än 5 år		0		0
	3 757	4 465	3 757	2 029
Not 15				
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>				
Aktier kommunala bolag	5 000	5 000	6	6
Övriga aktier	1 124	1 124	1 124	1 124
Andelar och insatskapital	16 782	16 810	16 822	16 850
Uppskjuten skattefordran		0	661	859
Övrig långfristig fordran	7 000	7 000	10 728	12 736
	29 906	29 934	29 340	31 574

	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Not 16				
<u>Bidrag till statlig infrastruktur</u>				
Vägtunnel väg 37	18 210	18 210	18 210	18 210
Upplöst belopp	-3 647	-1 821	-3 647	-1 821
Årets upplösning	-911	-911	-911	-911
	13 653	15 479	13 653	15 479
Not 17				
<u>Fordringar</u>				
Förutbetalda kostnader	562	1 884	4 817	6 507
Upplupna intäkter	59 363	55 290	59 349	55 290
Kundfordringar	4 981	4 031	8 799	3 768
Moms och skatter	7 217	11 751	7 790	12 370
Övriga fordringar	9 717	11 246	1 161	5 307
	81 840	84 202	81 916	83 242
Not 18				
<u>Kassa och bank</u>				
Kassa	2	13	2	13
Bank och giro	81 474	144 835	96 171	169 547
Medlemskonto Södra	5 389	4 171	5 389	4 171
Konsum	66	66	66	66
	86 931	149 085	101 628	173 797
Not 19				
<u>Avsättning, pensionsskuld</u>				
Ingående avsättning	76 593	74 955	76 860	75 238
Nyintjänad pension	16 872	5 204	16 872	5 204
Utbetalningar	-2 438	-1 878	-2 438	-1 878
Ränte- och basbeloppsuppräknin	7 182	1 728	7 182	1 728
Försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
Personalförändringar	0	0	0	0
Övrig post	1 218	-3 417	1 247	-3 435
Återstående avsättning	99 427	76 593	99 723	76 857
Upplysning om ingående delar i pensionsavsättning				
Särskild avtals/ålderspension	219	199	219	199
Förmånsbestämd/kompl pensio	66 280	50 838	66 511	51 044
Ålderspension	12 845	10 231	12 845	10 231
Pension till efterlevande	672	371	679	378
Summa pensioner	80 015	61 639	80 254	61 852
Löneskatt	19 412	14 954	19 470	15 005
Summa avsättning	99 427	76 593	99 723	76 857
Antal visstidsförordnanden	0	0	2	2
Aktualiserings-/utredningsgrad	99%	97%	99%	97%
Ingen del av förpliktelsen har tryggats genom försäkring				
Not 20				
<u>Avsättningar</u>				
A. Sluttäckning Linneberga	6 399	6 697	6 398,9	6 697
B. Avsättning regresskrav	2 612	4 647	2 612,3	4 647
C. Bidrag till statlig infrastruktur	0	5 732	0,0	5 732
	9 011	17 076	9 011	17 076

	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
20 A Avsättning, sluttäckning Linneberga				
Ingående värde	6 697	7 039	6 697	7 039
Årets avsättning	0	0	0	0
Värdeförändring	0	0	0	0
Årets intäkter	0	0	0	0
I anspråktagande under året	-298	-342	-298	-342
Återstående värde	6 399	6 697	6 399	6 697
Sluttäckningen beräknas vara genomförd 2023/2024				
20 B Avsättning regresskrav				
Ingående värde	4 646	4 000	4 646	4 000
Årets avsättning	386	1 000	386	1 000
Värdeförändring	0	0	0	0
Årets intäkter	0	0	0	0
I anspråktagande under året	-2 419	-354	-2 419	-354
Återstående värde	2 613	4 646	2 613	4 646
Regleringen beräknas vara klar 2025				
20 C Avsättning bidrag till statlig infrastruktur				
Ingående värde	5 732	15 333	5 732	15 333
Årets avsättning	0	0	0	0
Värdeförändring	0	0	0	0
Årets intäkter	0	0	0	0
I anspråktagande under året	-5 732	-9 601	-5 732	-9 601
	0	5 732	0	5 732
Not 21				
Långfristiga skulder				
A. Långfristig skuld	120 000	40 000	369 361	282 982
B. Långfristig leasing skuld	1 187	2 470	1 202	2 556
C. Långfristig VA skuld	2 907	1 720	2 907	1 720
	124 094	44 190	373 470	287 258
21 A Långfristig skuld				
Ingående värde	40 000	40 000	282 693	284 320
Förra årets kortfristiga del	0	0	0	0
Nästa års amortering	0	0	0	0
Nyupptagna lån	80 000	0	91 058	0
Årets amortering	0	0	-4 576	-1 339
	120 000	40 000	369 174	282 982
21 B Långfristig leasing skuld				
Ingående värde	2 470	466	2 556	586
Förra årets kortfristiga del	0	0	0	0
Nästa års amortering	0	0	0	0
Nyanskaffning	0	2 004	0	1 970
Årets amortering	-1 283	0	-1 354	0
	1 187	2 470	1 202	2 556
21 C Långfristig VA skuld				
Ingående värde	1 720	2 039	1 720	2 039
Årets resultat	1 187	-319	1 187	-319
I anspråktagande under året	0	0	0	0
	2 907	1 720	2 907	1 720

	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Not 22				
<u>Kortfristiga skulder</u>				
Pensionsskuld individuell del	12 202	13 108	12 202	13 108
Leverantörsskulder	47 229	29 976	53 119	37 317
Skatter och moms	25 047	22 390	26 602	24 985
Semesterlöneskuld	29 877	30 594	29 877	30 594
Upplupna kostnader	13 175	8 655	27 953	24 246
Förutbetalda intäkter	4 557	4 407	9 481	9 020
Interimposter	14 795	14 187	14 795	14 187
Schablonersättning MV	433	3 285	433	3 285
Skulder till kreditinstitut	0	0	1 933	1 795
Övriga skulder	4 172	4 358	7 890	6 364
	151 487	130 961	184 285	164 901
Not 23				
<u>Pensionsskuld, ansvarsförbindelse</u>				
Ingående ansvarsförbindelse	176 769	181 980	176 769	181 980
Pensionsutbetalningar	-11 954	-10 984	-11 954	-10 984
Ränte- och basbeloppsuppräknin	14 661	5 185	14 661	5 185
Ändrad beräkningsgrund	0	0	0	0
Nyintjänad pension	25	0	25	0
Övrig post	2 250	588	2 250	588
Utgående ansvarsförbindelse	181 753	176 769	181 753	176 769
Aktualisering-/utredningsgrad	99%	97%	99%	97%
Ingen del av förpliktelsen har tryggats genom försäkring				

Notupplysningar

NOTUPPLYSNINGAR	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Upplysning om ingående delar i ansvarsförbindelse				
Pension till efterlevande	1 679	1 399	1 679	1 399
Intjänat före 97	131 358	127 057	131 358	127 057
Livränta	3 677	3 755	3 677	3 755
Ålderspension	9 554	10 046	9 554	10 046
Visstidspension	0	0	0	0
Sjukpension	0	0	0	0
Summa pensioner	146 268	142 257	146 268	142 257
Löneskatt	35 485	34 511	35 485	34 511
Summa ansvarsförbindelse	181 753	176 769	181 753	176 769
Upplysning Resultatutjämningsreserv				
Ingående värde	34 953	12 403	34 953	12 403
Reservering	0	22 550	0	22 550
Utnyttjande	0	0	0	0
Summa efter fastställande	34 953	34 953	34 953	34 953
Kommunfullmäktige föreslås nyttja 31,7 miljoner kronor från resultatutjämningsreserven.				
Upplysning till verksamhetens kostnader				
Revisionskostnader	743	479	1 098	892
varav räkenskapsrevision	130	90	421	468
Summa revisionskostnader	743	479	1 098	892

Redovisningsprinciper

RKR rekommendation	Uppfylls	Kommentar
R.1 Bokföring och arkivering	Ja	
R2. Intäkter		Schablonintäkt för nyanlända matchas mot kostnader under tillståndår plus tre år. KF 2017-09-26, §82. I år har 2,9 miljoner kronor använts av tidigare års överskott.
R3. Immateriella anläggningstillgångar	Ja	
R4. Materiella anläggningstillgångar	Ja	Komponentavskrivning tillämpas vid nybyggnation av fastigheter. Arbete har under 2023 påbörjats med att dela in övriga fastigheter.
R5. Leasing	Ja	
R6. Nedskrivningar	Ja	
R7. Finansiella tillgångar och skulder	Ja	
R8. Derivat och säkringsredovisning		Ej aktuell
R9. Pensioner	Ja	
R11. Extraordinära och jämförelsestörande poster	Ja	Som jämförelsestörande poster betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger fem miljoner kronor.
R12. Byte av redovisningsprinciper		Ej aktuell
R13. Kassaflödesanalys	Ja	
R14. Drift och investeringar	Ja	
R15. Förvaltningsberättelse	Ja	
R16. Sammanställda räkenskaper	Ja	
R17. Delårsrapport	Ja	
R18. Övriga upplysningar som ska lämnas i not	Ja	

Avvikelse mot god redovisningssed. Korrigering av 2022 års kostnadsutjämnning skulle enligt information från Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, ha redovisats 2022. Information om korrigeringen kom till kommunens kännedom först efter att bokföringen för året stängts. Då felet inte är av väsentlig storlek har korrigeringen redovisats först 2023. Förändringen påverkar 2023 års resultat i positiv riktning med en miljon kronor.

Driftredovisning

Driftredovisning per verksamhetsområde, tkr	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse 2023	Intäkter 2023	Intäkter 2022	Kostnader 2023	Kostnader 2022
Revision	1 053	1 019	35	0	0	1 019	728
Kommunstyrelse	111 716	114 671	-2 955	-61 886	-65 643	176 557	179 675
Överförmyndare	1 164	1 328	-164	0	0	1 328	1 316
Barn- och utbildningsnämnd	287 214	286 333	881	-51 113	-48 965	337 446	312 599
Välfärds- och omsorgsnämnd	275 403	308 350	-32 947	-56 065	-53 933	364 415	317 899
Miljö- och byggnadsnämnd	7 012	6 831	181	-2 715	-3 350	9 545	8 867
HUL - gemensam lönenämnd	0	0	0	-6 773	-6 617	6 773	6 617
Totalt	683 563	718 531	-34 968	-178 551	-178 507	897 082	827 701
Justering interna intäkter och kostnader				27 926	26 636	-34 997	-33 657
Justering avskrivningar/finansiella poster/generella statsbidrag				80		-18 227	-16 339
Justering externa poster finansverksamhet				-880	-238	20 110	7 578
Verksamhetens intäkter/kostnader enligt resultaträkning				-151 426	-152 110	863 968	785 283

Driftredovisningen för nämnderna och styrelsen visar ett underskott på 35 miljoner kronor jämfört med fastställd budget. I prognosen som upprättades vid delårsbokslutet aviserades ett underskott på 25,6 miljoner kronor för nämnderna. Resultatet försämrades med 9,4 miljoner kronor. Välfärds- och omsorgsnämndens resultat försämrades till följd av ökade kostnader och minskade statliga bidrag inom individ- och familjeomsorgen. Övriga nämnder har förbättrat sina resultat till följd av allmän återhållsamhet, vakanser, tillförda budgetmedel. Av förvaltningsberättelsen framgår mer information om nämndernas resultat.

Av tabellen nedan framgår den budget per nämnd som fastställdes av Kommunfullmäktige i november 2022, samt årets förändring av nämndernas budgetramar.

Budgetförändringar Nämnd/tkr	Fastställd budget	Löneökningar	Digitalisering	Omfördelning	Komputv	Kapitalkostn.	Omstrukturering	Aktuell budget
Kommunstyrelsen	112 721	1 080	140	-185		177		113 934
Barn- och utbildningsnämnd	283 066	4 138		10				287 214
Välfärds- och omsorgsnämnd	269 710	4 794	334	175	390			275 403
Miljö- och byggnadsnämnd	6 692	174	146					7 012
Summa	672 189	10 186	620	0	390	177	0	683 563

Utöver centrala löneökningsmedel som fördelas till nämnderna efter genomförd lönerrevision har kommunstyrelsen ett antal centrala budgetposter till sitt förfogande. Kommunstyrelsen har tillförts digitaliseringsmedel för ett e-learningssystem, och till en bokapp riktad mot yngre läsare. Välfärd- och omsorgsnämnden har tilldelats digitaliseringsmedel för att inskaffa digitala läkemedelsskåp och läkemedelsassistenter. Miljö- och byggnadsnämnden har tilldelats medel för att utveckla sina verksamhetssystem.

Medel har återförts mellan nämnderna som kompensation för att fordonssamordnartjänsten kom igång först vid halvårsskiftet.

Medel för kompetensutveckling har tillförts till välfärd- och omsorgsnämnden för ledningsgruppsutveckling samt handledning och kompetensförsörjning enligt Försvarmaktens modell Utvecklande medarbetarskap inom individ- och familjeomsorgen. Medel för ökade kapitalkostnader har tillförts till kommunstyrelsen för vägtunnel under riksväg 23/27.

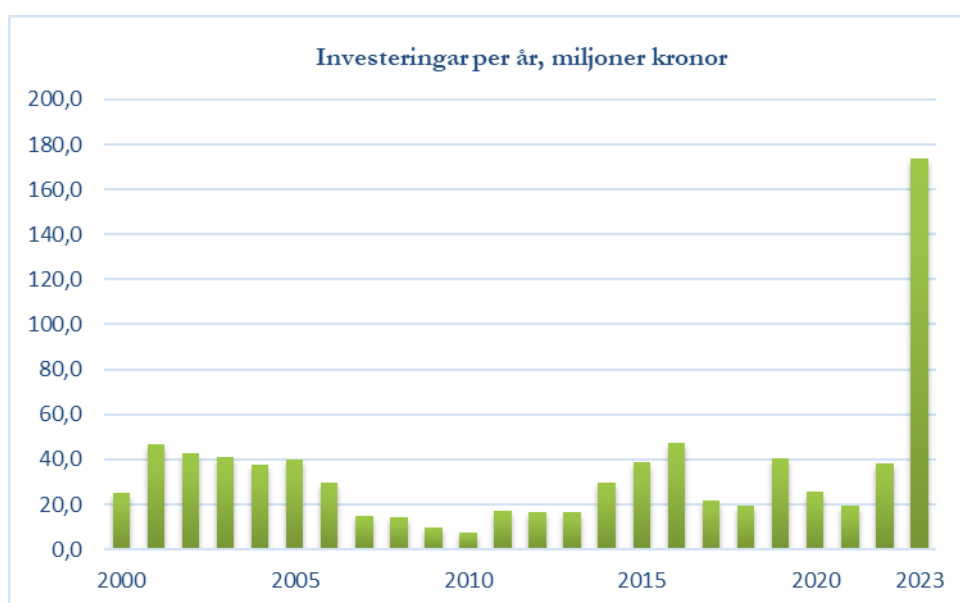
Investeringsredovisning

De samlade investeringarna 2023 uppgår till historiskt höga 174 miljoner kronor, vilket ändå är 77 miljoner kronor lägre än den budgeterade nivån för året. Under året har ett antal större investeringsprojekt avbrutits. Därutöver förklarar ej använda disponibla budgetmedel överskottet.

Investeringsredovisning, tkr	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse 2023
<u>Kommunstyrelsen</u>			
Inventarier och maskinell utrustn	250	383	-133
IT och digitalisering	3 541	514	3 027
Korttidsboende Lenhovda	16 216	0	16 216
Inv. verksamhetslokaler	9 060	5 385	3 675
Anläggande av industrilokal	69 615	68 089	1 527
Mark Källehylte	27 022	19 383	7 639
Väg Källehylte	8 532	8 532	0
Vägtunnel 23/37	3 928	3 219	710
Fördelningsstation Åseda	12 800	7	12 793
Mobila reservkraftverk	1 890	1 839	51
Industriområde Lenhovda	214	617	-403
Utredning arkiv	216	539	-323
SSF disponibelt lokaler	1 000	792	208
Ks disponibla medel	13 700	0	13 700
Ny förskola Norrhult	36 300	44 859	-8 559
Planering nybyggnationer	16 140	0	16 140
Energisparåtgärder	5 600	4 124	1 476
Mark och exploatering	2 000	628	1 372
Idrott och fritid	250	298	-48
Inventarier, biblioteken	150	29	121
Gator och vägar	1 800	116	1 684
Parker	0	1 120	-1 120
Belysningsanläggning	200	1 344	-1 144
Vattenreglering damm-fiskväg	0	272	-272
Reningsverk	5 965	1 336	4 629
Sanering VA ledningar	5 000	1 964	3 036
VA Apoteksgatan Lenhovda	1 500	3 334	-1 834
Utbyte vattenmätare	0	988	-988
Återvinningsstation Åseda	0	683	-683
Grävmaskin	2 400	2 532	-132
Disponibla medel TU	1 500	69	1 431
Summa kommunstyrelsen	246 789	172 994	73 796
<u>Barn- och utbildningsnämnden</u>			
Inventarier	2 638	600	2 038
Summa barn- och utbildningsnämnden	2 638	600	2 038
<u>Välfärds- och omsorgsnämnden</u>			
Inventarier, socialkontor	70	48	22
Inventarier, särskilt boende	330	280	50
Inventarier, oms funkt.hindrade	95	32	63
Tekniska hjälpmedel	150	0	150
Inventarier hemsjukvård	100	0	100
Digitala lösningar	300	0	300
Summa välfärds- och omsorgsnämnden	1 045	361	684
TOTALT	250 472	173 954	76 518

Större investeringsprojekt som har genomförts är förbättringsåtgärder i lokaler, inköp av modul till Alstermoskolan samt åtgärder inom vatten- och avloppsnetet. Större investeringsprojekt som ännu pågår är arbete med iordningsställande av industrimark, uppförande av industrilokal samt ny förskola i Norrhult. Under året har kommunfullmäktige beslutat om att avbryta projekten med ny anpassad grundskola i Åseda, korttidsboendet i Lenhovda samt ny grundskola i Älghult (för att i stället sälja befintlig skola till en extern aktör som river och iordningsställer en nybyggd skola som hyrs av kommunen).

Av kommunens regler för investeringar framgår att gränsen mellan drift och investering är ett halvt prisbasbelopp. Av reglerna framgår också att om budgetmedel har avsatts för ett visst investeringsändamål och medlen inte har kunnat användas helt eller delvis till ändamålet, kan budgetmedel efter beslut i Kommunfullmäktige, flyttas över till kommande år. Den 2:e maj 2023 beslutade Kommunfullmäktige om att utöka 2023 års investeringsbudget från 113,3 miljoner kronor till 250,5 miljoner kronor.



Avskrivningstiden baseras på bedömd nyttjandetid för respektive investering och påbörjas när investeringen tas i bruk. Komponentavskrivning tillämpas på nybyggnationer, följande komponenter och avskrivningstider används: Stomme, 60 – 70 år, tak 25 – 30 år, fasad 30 – 40 år, fönster 25 år, badrum/våtrummen 15 år, VVS 20 – 30 år, ventilation 20 – 30 år, el 25 – 30 år, storkök 20 år, övrigt 20 år.

Koppling mellan resultaträkning, balansräkning, kassaflöde och investeringar

I driftredovisningen framgår nämndernas kostnader och intäkter. Summan av dessa finns i resultaträkningen under rubrikerna verksamhetens kostnader och intäkter. Årets resultat i resultaträkningen resulterar i en förändring av eget kapital i balansräkningen. Investeringsredovisningen påverkar dels raden med investeringar i kassaflödesanalysen, dels raden anläggningstillgångar i balansräkningen. Posten förändring av långfristiga skulder i kassaflödesanalysen hänger samman med raden långfristiga skulder i balansräkningen. Årets kassaflöde speglar förändringen på raden kassa och bank i balansräkningen.

Vatten- och avloppsredovisning

Enligt vattentjänstlagen ska huvudmannen årligen upprätta en särredovisning för vatten- och avloppsverksamheten. Redovisningen ska upprättas enligt god redovisningssed för kommunal sektor, innehålla en resultat- och balansräkning samt upplysningar om hur gemensamma kostnader har fördelats till verksamheten.

Uppvidinge kommuns tekniska avdelning är huvudman för vatten- och avloppshanteringen i kommunen. Verksamheten består i drift av:

- Åtta vattenverk
- Två tryckstegringsanläggningar för dricksvatten
- Fyra större reningsverk
- Sju biologiska avloppsreningsanläggningar
- 28 pumpstationer
- Vatten- och avloppsledningar

Taxan för VA verksamheten höjdes kraftigt inför 2012 för att täcka tidigare års underskott. Sedan höjningen vändes VA verksamhetens ackumulerade underskott under några år till ett överskott. Tekniska utskottet har avsatt tidigare års överskott till ökade driftkostnader för framtida investeringsprojekt. Efter tre år med underskott gav 2023 ett överskott om 1,2 miljoner kronor. Av överskottet används ca 800 tusen kronor för att återställa tidigare års underskott och resterande överskott på ca 400 tusen kronor har avsatts till framtida investeringsprojekt enligt fastställd Plan för Vatten och Avlopp. I november 2023 beslutade kommunfullmäktige om att samtliga brukningsavgifter för vatten- och avloppstjänster höjs med 20 procent från den 1 januari 2024, samtidigt höjs anläggningsavgifterna från 50 000 kronor till 110 000 kronor för att motsvara de faktiska kostnaderna.

Ekonomisk redovisning

Verksamhetens resultat och finansiella ställning redovisas i resultat- och balansräkning. Kostnader som är gemensamma för VA-verksamheten och övrig verksamhet har fördelats utifrån framtagna fördelningsnycklar utifrån verksamhetens andel av kostnaderna.

Avskrivningarna som belastar VA-verksamheten avser verksamhetens anläggningstillgångar. Internräntan, 2,5 procent, beräknas på VA-verksamhetens anläggningstillgångar.

Resultaträkning VA-redovisning

Resultaträkning	Not	2023	2022
Intäkter från verksamheten			
Taxor och avgifter		20 313	19 025
Anslutningsavgifter		375	11
Övriga intäkter		1 404	1 407
Summa intäkter från verksamheten		22 093	20 442
Verksamhetens kostnader			
Personalkostnader		-4 266	-3 739
Driftkostnader		-15 425	-14 481
Justeringar	1	-200	-200
Summa verksamhetskostnader		-19 891	-18 420
Avskrivningar	2	-1 801	-1 656
Verksamhetens nettokostnader		400	367
Finansiella poster			
Finansiella intäkter		32	39
Finansiella kostnader	3	-433	-406
Årets resultat		0	0

Balansräkning VA-redovisning

Balansräkning	Not	2023	2022
TILLGÅNGAR			
<u>Anläggningstillgångar</u>			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		21 371	16 274
Maskiner och inventarier		2 576	1 429
Summa anläggningstillgångar	4	23 947	17 704
<u>Omsättningstillgångar</u>			
Kundfordringar		930	795
Förutbetalda kostnader		5 011	4 160
Övriga fordringar	5	0	0
Kassa och bank		0	0
Summa omsättningstillgångar		5 941	4 955
SUMMA TILLGÅNGAR		29 888	22 658
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
<u>Eget kapital</u>			
Ingående eget kapital		1 720	2 039
Årets resultat		1 187	-319
Summa eget kapital		2 907	1 720
<u>Långfristiga skulder</u>			
Interna långfristiga skulder	6	23 947	17 704
<u>Kortfristiga skulder</u>			
Leverantörsskulder		2 520	2 746
Semesterlöneskuld		314	289
Övriga skulder	7	200	200
Summa kortfristiga skulder		3 034	3 234
SUMMA EK, AVSÄTTN. OCH SKULDER		29 888	22 658

Notapparat VA-redovisning

Notapparat	2023	2022
<u>Not 1, Justeringar</u>		
Fördelade gemensamma kostnader	-200	-200
<u>Not 2, avskrivningar</u>		
Anläggningar som hör till verksamheten skrivs av enligt plan	1 801	1 656
<u>Not 3, finansiella kostnader</u>		
Anläggningarna belastas med intern-ränta, 2,5%	433	406
Inkasso och dröjsmålsränta	0	0
	433	406
<u>Not 4. Anläggningstillgångar</u>		
Anskaffningsvärde	135 099	131 175
Akkumulerad avskrivning	-117 395	-115 739
Årets investeringar	8 044	3 925
Årets avskrivningar	-1 801	-1 656
Summa anläggningstillgångar	23 947	17 704
<u>Not 5. Övriga fordringar</u>		
Intern fordran, kostnader som inte hör till verksamheten har korrigerats	0	0
Summa övriga fordringar	0	0
<u>Not 6. Långfristiga skulder</u>		
Interna långfristiga skulder, anläggningsvärde		
Ingående balans	17 705	15 436
Amortering	-1 801	-1 656
Inköp	8 044	3 925
Övriga interna långfristiga skulder	0	0
Summa långfristiga skulder	23 947	17 705
<u>Not 7. Övriga skulder</u>		
Fördelade gemensamma kostnader	200	200
	200	200



Revisionsberättelse

Revisionsberättelsens innehåll

Enligt kommunallagen ska revisorerna varje år till fullmäktige lämna en berättelse med redogörelse för resultatet av den revision som avser verksamheten under det föregående budgetåret. Revisionsberättelsen ska innehålla ett särskilt uttalande om huruvida ansvarsfrihet tillstyrks eller inte.